

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Égész évre 28 k., (14), 1/3 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Ferdítések.

Budapest, október 2.

(v.) Gusztus dolga az egész. Olyik szerelmes az osztályharcnak gondolatába, olyik meg libabört kap tőle. Olyik tudatosan áldozza fel a maga kasztja érdekeinek a nemzet erkölcsi és társadalmi egységét; olyiknak meg elfacsarodik a szíve a nemzeti egység legcsekélyebb sérelmének a pusztá gondolatától is. Olyik feldúlja a közbékét, arra számítva, hogy a nagy viaskodásban neki jut majd a tertius gaudens szerepe; olyik meg örömezt vállal harcokat és ódiúmokot, hogy [meghíusítsa ennek a rettenetes önzésnek a számvetéseit. Kinek a pap, kinek a papné. Gusztus dolga az egész. Gusztus dolga továbbá az is, hogy vajjon a más véleményűeket célszerűbb-e jó igazságokkal meggyőzni, vagy alacsony rágal-makkal meggyanúsítani. A mi agrárius ellenfeleink például ezt az utóbbi módot választották ellenünk. Most legalább ösmerjük az izlésüket.

Az agrár-merkantil háborúról azt mondtuk váltig, hogy nem egyéb, mint kölcsönös agyarkodása az ingatlan és az ingó nagytőkének. Az arisztokrácia irigykedik a plutokráciára; emez pedig fenekedik amaz ellen. De mivel röstellik bevallani a maguk önzését, hát egy-egy nagy társadalmi és gazdasági érdekcsoport bajvivőjül szerepel mindenik. A nagybirtok a földmivelés tögájában ágál; a haute finance a kereskedelmi érdek kothurnusán lépked. Ezt a véleményt hangoztattuk mi váltig e háboru felől. Az agrár szóvivők ránk fogják mégis, hogy merkantilisták vagyunk. S ha még csak azok volnánk! De olvashatjuk nap nap után magunkról, hogy felbéreltjei vagyunk a bankoknak, spadassinjei a börzének s hitvány zsoldért harcolunk a mozgó tőke érdekeiért. Védekezzünk-e vajjon e képtelen vádak ellen? Hivatkozzunk-e arra, hogy a nagytőkének mindkét kategóriáját — az ingót épp úgy, mint az ingat-

lant — az egyetemes nemzeti érdekekkel, a demokratikus szabadelvűség érdekével egyformán ellentétben lévőnek mondottuk mindenha? Idézzük-e azokat a cikkeinket, amelyekben a föld s a pénz grandseigneurjeit s ezeknek rideg önzését egyforma kiméletlenséggel ostoroztuk? Nem hinnők, hogy mind ezekre szükség volna. Beérjük hát egy érvel, amely amolyan argumentum ad hominem-féle. Mi készek vagyunk rágalmozó ellenfeleink előtt hitelesen kimutatni az ingó nagytőkétől való teljes függetlenségünket. Ennek fejében bizonyítsák be ők is előttünk hitelesen az ingatlan nagytőkétől való teljes függetlenségüket. Nosza, áll-e a vásár? Akarnak-e, tudnak-e ebbe a bizonyításba belebocsátkozni?)

E kitérés után pedig hadd térjünk rá a tulsó tábor némely ferditéseire. Mi azt mondtuk, be is bizonyítottuk a földbirtok-statisztika tanulságaival, hogy a parasztság és a középbirtok nem a mozgó tőke visszaéléseinek az áldozata, hanem a hitbizományok és a latifundiumok rettenetes súlyát nyögi. Erre válaszul az jön, hogy az alföldi gabonauzsora és a pécsi borhamisítás meg egyéb merkantil tisztességtelenségek letörése ilyen amolyan dicsőséget szerzett az agráriusunknak. Ugyan kérem, maradjunk a tárgynál. Hogy a huncfutságot, akár áru-uzsora, akár áru-hamisítás alakjában jelentkezik, üldözni kell könyörtelenül, erre nézve nincs nézeteltérés köztünk. De itt arról van szó, mitől nyavalyás a kis- és a középbirtok? Ha negyed millió magyar szivárgott ki Amerikába, ha a dzsentrik százai buktak el, melyik nagytőke ludas ebben: az ingó-e, vagy az ingatlan? A birtokstatisztika valósággal ordítja azt a tapasztalati igazságot, hogy a nagybirtok konokul felszivja a középbirtokot és valósággal szétmorzsolja a kisbirtokot. Tessék hát kimutatni, hogy a birtokstatisztika hazudik! De figyelmeztetjük az urakat, hogy ezt a statisztikát nem a kereskedelmi kamara állította össze, hanem Darányi Ignác föld-

mivélésügyi miniszter. Nos, ezen a tapasztalati igazságon vessük meg a lábunkat, uraim, s keressük ezen az alapon a panaceát! Önök csinálnak hitelszövetkezeteket, fogyasztási szövetkezeteket; s ami idejük még marad, azt a kereskedelem és a gyáripar ellen való izgatásra használják fel. Hát a szövetkezeti ügy felkarolása jó és helyes dolog. De mire való az az izgatás, amely ezt a buzgókodásukat kíséri? Hogy eltereljék a heves indulatokat s a nagy keserűségeket az ingatlan nagybirtokról. (A mi nagy bűnünk pedig az, hogy ki merjük nyíltan mondani, hogy palliatív eszközcsökkék a szörnnyüvé fajult nyavalyát nem tudják többé gyógyítani, hanem ide immár két gyökeres orvosság kell: önálló vámterület és demokratikus földbirtok-politika. Amaz kibővítendő nyerstermelésünknek belföldi fogyasztását; emez megszüntetné a földéhséget. Apropos, földéhség. Önök odaát ennek a csillapítását hazaárulásnak mondják s irtóznak attól, hogy „kezdődjek előlről az elforgácsozás.” Nos, mi nem csodálkozunk ezen az irtózásunkon; de azon már igenis csodálkozunk, hogy önök adják a népbarát szerepét. Mért tagadnók? Igenis, az édes haza rögeiből mi *akarunk* „porciózni a szegényeknek.” Parcillázással, örök béreletekkel, járadékirtokok alakításával enyhíteni akarjuk a retentő földéhséget, amely a szabad polgárok ezreit, tízezreit szellérekké süllyeszti vissza, más ezreknek s tízezreknek pedig az emigráció vándor-és koldusbotját szorítja a kezébe. Nos, agrárius népbarát urak, kapacitálják erre velünk együtt a latifundiumokat és a hitbizományokat.

Hallottuk azt a vádat is, hogy a mi irányunk *lefelé* vezet, holott az agrárizmus, mint jelensége az egyvérbeliek erkölcsi szolidaritásának, *felé* mutat. Hogyan is tetszett mondani? Kiknek az erkölcsi szolidaritása? *Az egyvérből valóké?* Ah, itt van hát a rejtett magva az egész mozgalomnak. Lehullt valahára a lepel a nagy titokról. *Az egyvérbeliek!* Teremt ucsce, csi-

TÁRCA.

Aphrodité föltámadása.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: **Lipcey Ádám.**

Venecze, szeptember végén.

Üldögélek a Lido terraszáján, melynek faoszlópain meg-megtörnek az egyhangú, halk esobogással partra verődő tengerhullámok.

A szürkés-kék szeptemberi égbolt szemhatáran egy pár rongyos felleg uszkal, egy pár nem kevésbé rongyos és hagyományosan sienai föld-sárga vitorla bukdácsol.

A tenger egészen világos zöld, csak a se-lyemsima homokpadra esapódott habok taraja csillámlóan fehér.

A *kurszalomban* valamely unatkozó forestiere, nyilván magyar, azzal mulatja magát, hogy eltékozolt 20 centesimis nikkelérmeivel egyszerre szólalt meg 5—6 zenélő automatát. Az egyik a bersaglieri indulót trombitálja, másik valamely népszerű intermezzót nyöszörög, míg a harmadik, negyedikből örökifju maestro Verdi halhatatlan melodiót, pajkos angol táncos operette, bécsi keringő s mit tudom én, mi recseg-ropog össze valami pokolbeli disharmóniába.

Szerenose, hogy némi jóakarattal a derék Adria mindezt egyszerűen elnyeli egy-egy szu-ve- ren hatalmu hullámesapással.

Hát nem is érdemes mást nézni, hallgatni. mint egyedül és csupán csak a tengert.

Most épp az asszonyok is fűrdni kezdenek.

Valamelyik capáne szalmafüdele alól sietett észrevétlenül a tengerbe az a szép szőke angol leány, kit aztán a hullámok szeszélyes játéka a profán szemek látókörebe sodort el álmodozó himbálással.

És ahogy most némiképp rémülten partra igyekszik, hiába fedezi haja csücskétől lábujja hegyéig kifogástalanul feszes és elegáns fűrdői toilette, bele értvd koztját, kalapot, harisnyát és cipellőt, akaratlanul is a halhatatlan isten-regét eleveníti meg káprázó szemeim előtt, Aphrodité kiszállását a tenger hajjai közül.

Bizonynal ez a karesu, déleg és kissé fusan izmos leány egyik típusa az örök és egyetemes Aphroditének, akit neveznek Vénusnak, Astartének, Freyának s a mythológiai zsebszótár tudja, minek?

Csak hogy ennek a szépség-istenasszonynak nem az Adria 25 fokos, hanem az északi tenger 8—10 fokos vizéből kellene stilszerűen kilépnie.

Mert ez a szőke lány Észak Vénusa, germán evolúciója a női szépség eszményének.

De úgy nézem, ez a jövő zenéje.

Valami két esztendővel ezelőtt Monte-Carlóban tapasztaltam meg azt a boldonsz alacsony fűrdőt, mely azóta megtette a maga villámszerű hódító utját az ismert földgolyóis körül. Imitt amott nem is igen maradt meg belőle több, mint épen egy asszony-tenyéryni széles Vénus-öv.

Az izgatós maga-kelletés művészetének valamely rafinéros párisi papnöje találta ki, hogy lankadó varázsát az anyaság külsőségének szimulálásával, ezzel a szent pikantériával fölrisszítse.

Nos, a dologban lehet valami, mert a szabadon hagyott felső s a kiszámított pongyolaság-

gal elfedezett alsótestnek valamely képes harmóniája van, mely már-már megközelíti a természeti valóságot.

Csak hogy abban téved a vetkezés nagy művésznője, hogy a női szépség mai alakulának mellözhetetlen, jóformán szerves kiegészítő alkat-része a ruházat.

Nem akarok frivolitásokba keveredni s azért klasszikus, de föltétlenül komoly tanura hivatkozom, a boncoló orvostudományra.

Tessék kiválótna a legnagyobb gyakorlatu anatómus professzorokat s ók bizonyoságot tesznek róla, hogy évek telnek el, míg egy igazán szép női hulla kerül a márványasztalukra. Holott a tökéletest megközelítő, szép férfítetekem száma légio.

Am ez a tetemrehívás lehet igaztalan, mert hiszen a mi szép nőink csak elvéve kerülnek a morgueba.

Nos hát a legtöbb „műértő”, legyen az akár szobrász és festő, akár csak szerény, de tapasztalt kedvelője a szépnek, rendelkezik azzal a gyakorlati tehetséggel, hogy pusztá szemmel is meg-látja a ruhakéreg mögött a szép alakot.

Bizony csak a legtrikább esetben igazán szép az, ami a szabó és a masamol eltávolítása után marad. Szembeszökő aránytalanságok egyes fejlődési momentumokban. Korai fűzés által elnyomított derék a pompázó vállak és csipők között, elferdült medence esontozat és bocsánatot kérek, de így van, többnyire kajla lábszárak. Az ore, a bőr természetadta báját, üdeségét időnek előtte szétrombolja a kendőzés.

Hogyan álljon ellent egy ilyen mesterség-

nos szó. Csupa kék vér az az egyvér, mi? Hát már ott vagyunk? Már visszajutottunk arra a pontra, ahol a tizenhetedik század végén tartott az európai emberiség? Az egyvérbeliek kötelékén ami kívül áll, az jog nélkül szűkölködő pária legyen, ugy-e bár? A polgár viselje a közterheket, a paraszt legyen jobbágy, a zsidó pedig horjdon sárga foltot a kabátján s legyen bármikor a deresre huzható. S mindezek ellen hadd érvényesüljön korlátlanul az egyvérbeliek erkölcsi szolidaritása. Hogyan, uraim, önök előlről akarják kezdeni a forradalmakat? Lám, mi is hirdetünk egy erkölcsi szolidaritást. Az egész magyar nemzet minden egyes fiának testvéri szolidaritását. A mi igénknek az önéké felett megvan az a nagy előnye, hogy nem idézi fel, hanem *elhárítja* a forradalmakat.

BELFÖLD.

Szell Kálmán Bécsben. Bécsből jelenti a *Budapesti Tudósító*: Szell Kálmán miniszterelnök, aki ma reggel ideérkezett, délelőtt a külügyminisztériumba ment, ahol gróf *Goluchowski* Agenor külügyminiszterrel értekezett. Délután egy órákor a király magánkihallgatáson fogadta a miniszterelnököt.

Lukács László pénzügyminiszter és Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter már tegnap Bécsbe érkezett.

Mint nekünk jelentik Bécsből, ma a külügyminisztériumban gróf *Goluchowski* Agenor elnöklése alatt közös miniszteri tanácskozás is volt. A tanácskozáson részt vettek: *Goluchowski* gróf, *Kállay* Béni, *Körber*, *Szell* Kálmán, *Böhm-Bawerk*, *Lukács*, *Call* báró, *Hegedűs* Sándor, *Witteck*, *Beck* báró vezérkari főnök és *Schöniach* altábornagy közös hadügyminiszteri osztályfőnök. Ezen az értekezleten, melyet délután folytattak, *kizárólag* vasutügyi kérdésekről, és pedig a megszállott tartományok új vasuti összeköttetéseiről volt szó. A magyar miniszterek bécsi időzéséről még ezeket jelenti a *Bud. Tud.*

Lukács László pénzügyminisztert 6 felsége ma délután 2 órákor magánkihallgatáson fogadta, amely egy óra hosszat tartott. **Lukács** pénzügyminiszter előterjesztést tett 6 felségének az 1900. évi magyar állami költségelirányzatról, amely a szokott felesleggel záródik. **Szell** Kálmán miniszterelnök, **Lukács** László pénzügyminiszter és **Hegedűs** Sándor kereskedelemügyi miniszter ma este, illetőleg holnap reggel térnek vissza Budapestre.

Az áthelyezett főherceg. Zágrábi telegram szerint a Bécsbe áthelyezett *Lipót Szalvátor* főherceg ez idő szerint Galiában van, hol vadászaton vesz részt. A zágrábi lakosság e hír szerint nagy tüntetésekre készül a legközelebbi napokra várható visszaérkezése alkalmával. A zágrábiak ugyanolyan módon akarnak a főherceg mellett tüntetni, mint tegnap *Stadler* érsek mellett. Ennek a tüntetésnek a híret különben

gesen meggyöngyített női test az ő társadalmi hitványa nagyszerű elváltóságainak, az anyaság dicső katasztrófájának?

Nincs azon semmi csodálni való, ha egy izmos, épkezláb szakoló teteme szobrászilag szebb, tökéletesebb, mint egy agyonápolat divathölgyé.

Ez a tudvalévő visszatérés a természet igazi rendjéhez, melynél fogva minden állatnak a hímje a szebb, az erősebb, a dalosabb, szóval a fensőbb.

Az emberi művészet, a képzelő tehetség ezt a természeti rendet megváltoztatta a nő javára. Belőle, róla alkotta meg az emberi szépség eszményét: Aphroditét.

Annak idején nagy forradalmat csinálhatott ez a merész reformáció az antik görög művészetben, mely a szépség hitágazatát illetőleg erősen orthodox volt s Phoibos-Apolló, Antinoos meg a többi férfi-ideál detronizálásába nem nyugodhatott belé csak úgy egyszerűen, minden ellenmondás nélkül.

Amde Aphrodité, Psyché hódító bája minden ellentétlenül diadalmaskodott és uralkodni is fog mindaddig, míg maguk a nők nem mondanak le isteni előjogaikról.

Ennek a látszólagos kanapé-kérdésnek ma, a két nem egyenlőségi mozgalmainak hevőben igen nagy jelentősége van.

Az asszonyinak legerősebb fegyvere a férfival szemben a szépsége. Ezt a páncélt eldobni annyit tesz, mint a lét küzdelmében a győzelem legbecesebb biztosítékáról lemondani.

Ezért tér vissza a maga némiképp férfias testedzésével a germán nő lehetőleg a természeti állapothoz.

most félhivatalosan megoafolják. A *Magyar Távirati Iroda* ugyanis ma a következő zágrábi táviratot teszi közzé:

A budapesti lapoknak *Stadler* érsek fogadtatásánál rendezett tüntetésekről szóló közleményei itt nagy csudálkozást keltettek. Az érsek megérkezésekor megkísérlették ugyan tüntetés rendezését a vasutnál, de csak nagyon kevesen jelentek meg a pályaudvaron a koalíció és a Domovina-párt hívei közül.

Ezzel szemben viszont a zágrábi lapok — igaz, hogy jobbadán a Strossmayer-pártiak — részletes tudósításokat adnak a tüntetésről és egész sor üdvözlő táviratot közölnek. Hát most már melyik igaz?

Beszámoló. Báró *Dániel* Ernő országgyűlési képviselő jövő hét elején tartja beszámoló beszédjét *Pancsován*.

Az új szerb kongresszus. *Karlováról* telegrafálják lapunknak: *Brankovics* György patriárka a kongresszusi választmány mai ülésén bejelentette, hogy az 1897. évben összehívott kongresszus mandátuma lejárván, a kongresszusi szervezetben gyökerező köteletségénél fogva előterjesztést szándékozik tenni a koronának a kongresszus törvényes időben való összehívására iránt. Ezt idejében hozza a választmány tudomására, hogy a szükséges előmunkálatokat már most megtehesse. A patriárka bejelentését a kongresszus választmányja osztatlan lelkesedéssel vette tudomásul és a saját kebeléből *Nikolics* Miron paktáci püspök elnöklése alatt *Kuvarics* Hilarion, dr. *Maksimovics* Miklós és *Jajovic* József választmányi tagokból álló albizottságot küldött ki azzal a megbízással, hogy a szükséges javaslatok előkészítéséhez szakértők segítségét is vegye igénybe. *Brankovics* György patriárkának ez az elhatározása kétségtelenül a legjobb hatással lesz a szerb közvéleményre, mely immár három évtizede érzi egyházi autonómiaja végleges rendezésének szükségét.

Kezelőtisztviselők mozgalma.

Budapest, október 2.

A X. és XI-ik fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők ma délután 3 órákor tartották országos értekezletüket az új városához a nagyteremben. A gyűlést *Szilágyi* József, a mozgalom végrehajtó bizottságának elnöke nyitotta meg. Indítványára a tárgyalások megkezdése előtt a következő üdvözlő táviratot küldték 6 felségéhez:

A magyar állami kezelő tisztviselők sanyaru helyzetük javítása céljából a mai napon országos értekezletet tartván, ez alkalomból legalázatosabb alattvalói hódolattal üdvözlők Felsőgedet s könyörögnek Felsőged atyai jóindulatáért.

Azután *Szilágyi* hosszabb beszédet intézett a nagy számban megjelent tisztviselőkhez, üdvözlőlven őket, de különösen a vidékieket, akik nem kimélve fáradságot, megjelentek a nagygyűlésen. Majd ismertette a mozgalom célját. Az értekezletnek, ugymond, az előléptetési viszonyok rendezéséről kell tanácskoznia, mert a kérvények és küldöttségek már mitsen

Formái ennek folytán nem olyan kecsesek, mint a Dél Aphrodité-Vénuszaié. De az egészség, tartósság elpusztíthatatlan üdesége, rugalmassága még az esztétikai hatás szempontjából is kárpótolnak a körvonalak megegyezéséért.

És amily mértékben előretör a szépség kultuszának birodalmában az északi ideál, azonképpen pusztul, fogy és esenevészik a dél-szülötte eredeti.

Még Thorwaldsen, Észak Michel-Angelója, nem mert germán Aphroditét faragni, ma már festményen, szoborműben mindennapos jelenség ez a szentségtörésnek tetsző eltérés a hagyományos vénuszi vonalakról.

Egyelőre még ott tartunk a női szépség ezen legmodernebb evolúciójával, hogy szép, de nem kívánatos. Az ember, művészi előítéletlől ittaltan meg tudja fagnyi ezen északi Aphrodité izmos, de kemény és hideg karjai között.

Bizonytalán ez is csak beszélt öncsalás, a megszokás hamarosan leolvastja észak Aphroditéjának lenfűtös fejéről, nyulánk tagjairól az érzékenyivültség jégkérget.

Az angol-szász faj olyan föltétlen és céltudatos biztonssággal váltja ki ezt az új szépség-ideált, mint ahogy kifinomította az angol telivér versenylovat.

Talán nem győzi oly tartósan a futást, mint az arab, nem bírja ugy a terhet, mint a magyar, de az adott versenyben elsősege, diadala minden vágytársával szemben „holt bizonyos”.

A régi, a detronizált déli szépségistennő bölcsőjéből kikeltedben hódolattal üdvözlök uj, úde, északi Aphrodité!

használnak. Sanyargó, kívánja ezt a mozgalmat, a kezelőtisztviselők előléptetési viszonya rendkívül silány, mert csak minden tizediknek van a mai helyzet szerint kilátása arra, hogy élete alkonyán 800 forint fizetéshez jut. Szavait számokkal és példákkal igazolja. A telegkönyvvezetői karnak nincs ilyen erős séréme, azért nem vették be őket a mozgalomba. A telegkönyvvezetők állása jobb a számvevő állásoknál is, dacára annak, hogy ez utóbbi állás betöltőitől értecségi és államtudományi vizsgát követelnek. A végrehajtó bizottság nevében a mandátumokat megköszönve, azokat az országos értekezlet rendelkezésére boosátja.

Most egy rövidebb vita keletkezett az értekezlet országos jellege körül, mire megválasztották a kongresszus tisztikarát a következőképpen: Elnök lett: *Szilágyi* József, alelnök: *Lajtos* Antal és *Kondorossy* Emil, pénztárnok: *Leszk* Ödön, ellenőr: *Füredy* Imre, jegyző: *Spáda* Zsigmond és *Kotzó* Árpád.

A nagygyűlés második tárgya annak a törvényjavaslat-tervezetnek megvitatása volt, melyet a X. és XI. fizetési osztályba sorozott állami kezelőtisztviselők előléptetési viszonyainak rendezéséről a végrehajtó bizottság terjesztett a nagygyűlés elé. Ez a törvényjavaslat így hangzik:

Törvényjavaslat a IX., X. és XI. fizetési osztályba sorozott állami kezelőtisztviselők előléptetési viszonyainak rendezéséről és címek meghatározásáról.

1. §. Az 1893. évi IV. törvénycikk 3. §-ának 2. bekezdésékepp a következő intézkedést vétetik fel:

Ahány állás van a XI. fizetési osztályban, felényinél kevesebb nem lehet a X-ikben s ahány van, ily módon a X. fizetési osztályban, felényinél kevesebb nem lehet a IX-ikben; e létszám és fizetési osztályok keretén belül az 5. § értelmében, de a helyi előléptetés elvének szem előtt tartása mellett jut a tisztviselő a magasabb osztályba.

2. §. A IX., X. és XI. fizetési osztályba sorozott irodai kezelési teendőket végző állami tisztviselők közül azok, akik eddig irodavezető, hivatalvezető, kezelési vezető, irodatiszt, hivataltiszt, kezelőtiszt, irodaségítiszt, tollnok és írnök elnevezéssel bírnak, a jelen törvény hatályba léptétől kezdve, eddigi címzésük megszüntetése mellett, és pedig a IX. fizetési osztályba tartozók *kezelő-főtisztai*, a X. és XI. fizetési osztályba tartozók pedig *kezelőtisztai* címmel ruháztatnak fel.

3. §. Ezen törvény 1901. évi január hó 1-jével lép hatályba s végrehajtásával a minisztérium biza-
tik meg.

A megokolás során előadja a referens, hogy ezuttal az anyagi helyzet szanalására most negyedszer jöttek össze. Az utolsó három év alatt háromszor gyűléseztek, kérvényeztek, de a bázis, amelyből kiindultak, mind a háromszor milliókra menő új kiadást jelentett volna az államháztartásban. Mivelhogy mindig fizetési minimumról s ennek évi 1600 koronában való megszabásáról volt szó. Most ilyen óriási kiadástábllettel jár reformot nem kérnek. Megelégszenek az eddigi 1000 koronás minimummal, mint kiindulási ponttal s pusztán az előléptetési viszonyok javítását sürgetik. Ennek pedig az alapja az, hogy mellözve az írnoiki, kezelő-, iroda- és még egy sereg más című tisztég elnevezését, legyen mindegyik kezelőtiszt és egyik fizetési osztályból a másikba ne pályázat révén emelkedjék, hanem szabályozott előléptetés útján.

A törvényjavaslatl szemben a *tordaiak* a következő határozati javaslatot jöttek fel a fővárosba:

1. A IX—XI-ik fizetési osztályba beosztott állami tisztviselők nevében egy emlékiratba foglalt kérdés intéztessék a minisztertanácshoz az iránt, hogy a magyar állami tisztviselőknek az osztrák tisztviselőkéhez hasonló 800 forintos alapfizéssel elkészített fizetésrendezést tervezet törvényjavaslat terjesztessék a legközelebből megnyitandó országgyűlés elé.

2. Az előterjesztendő törvényjavaslatban tétessék előterjesztés arra nézve, hogy a telegkönyvvezetőkkel egyenlő minősítéssel bíró és egytorma munkát teljesítő segédtelegkönyvvezetők (345 létszámmal) állása szüntetessék meg és oszassanak be a telegkönyvvezetők létszámába, a X-ik fizetési osztály 3-ik fokozatába.

3. A törvényjavaslatban tétessék arra nézve is előterjesztés, hogy a bíróságoknál alkalmazott írnokek szolgálati működésükre való tekintettel írnoiki című változások át iroda-segédítési címre; mint ahogy minden más szakban irodatisztek és iroda-segédítisztek vannak alkalmazva.

4. Tekintettel arra, hogy az életbelépő törvény alkalmazása hosszabb időt vehet igénybe, segítsen a kormány a kisebb javadalmazású tisztviselők nyomasztó helyzetén oly módon, hogy az új törvény végleges alkalmazásáig a IX—XI. fizetési osztály létszámát segélyezze vagy bizonyos százalékban, vagy 100—100 forint segélydjában megállapított személyi pótlékkal.

A *tordaiak* megbízottja *Harmath* telegkönyvvezető volt, de mivel a telegkönyvvezetők nem tartoznak a mozgalomhoz, javaslatuk nem került megvitatás alá. De elfogadta a gyűlés hosszabb vita után a végrehajtó bizottság törvény-tervezetét és elhatározta, hogy azt a végrehajtó bizottság útján felterjeszti az összes minisztériumokhoz és az országgyűlés mindkét házához.

Végül a végrehajtó-bizottság bemutatta a számadásokat, mire az országos értekezlet a felmentvényt megadta neki.

KÜLFÖLD.

A kínai háború.

Budapest, október 2.

Mielőtt még a hatalmak a német jegyzékre beküldték volna a válaszukat, újabb körjegyzékről érkezik hír. Ezuttal a francia kormány áll javaslattal a hatalmak elé, melynek a célja az, hogy a hatalmak közt megegyezést hozzon létre. Ez legáltalában is gyanús szimptoma, mert azt jelenti — még pedig bevallottan — hogy a sokat hangoztatott megegyezés, mint különben a példák is bizonyítják, nincsen igazában a hatalmak közt. A francia jegyzék ugyanazt a követelést hangoztatja a Khina részéről adandó elégtételt illetően, mint a Bülow-féle körirat, de a bűnösök megfenyítését és a kárpótlás nyújtását nem állítja oda a béketárgyalások előfeltételéül, sőt azt kívánja, hogy a hatalmak azonnal kezdjék meg képviselőik útján Csing herceggel és Li-Hung-Csanggal a többi kérdésekre vonatkozó tárgyalásokat.

(A kínai udvar.)

Brüsszel, október 2.

Hivatalosan közlik, hogy a pekingi követ jelentése szerint a helyzet javult, noha a császári udvarban kétféle áramlat küzd egymással; a császár ugyanis a békét sürgeti, a régens-császárné ellenben szítja a gyűlöletet az idegenek ellen s maga vezeti ezt a mozgalmat. Nem lehetetlen, hogy a két párt között polgárháborúra kerül a dolog.

Li-Hung-Csang, mihelyt találkozik gróf Waldseevel, elutazik a császárnéhoz.

(Francia jegyzék.)

London, október 2.

A Morning Post bécsi tudósítója arról értesül, hogy a francia kormány a hatalmakhoz jegyzéket intézett, amelyben a kínai kérdésnek mielőbb való rendezését sürgeti. A jegyzék ugyanazokat az eszméket tükrözteti vissza, amelyeket Dulcassé már többször kifejezett, a francia kormány ezenkívül figyelembe vette Pichon pekingi követ jelentéseit is. A francia jegyzék gróf Bülowval egyetértve, első sorban az elégtétel szükségességét hangoztatja, mert Európának meg kell mutatni, hogy keze el tudja érni a bűnösöket. A francia kormány azután a fegyver- és lövészerszállítás megtiltását, a Peking és a tenger között levő erődítések lerombolását és a pekingi követségek katonai megőrzését indítványozza.

A Morning Post párisi tudósítója jelenti, hogy az orosz kormány teljesen egyetért a francia jegyzék tartalmával.

Berlinből jelentik ugyanennek a lapnak, hogy Franciaország, Oroszország és Németország megegyezett abban, hogy elsőbbsen is utasítani kell a pekingi követeket, hogy a bűnösök névjegyzékét állítsák össze. Németország ragaszkodik ahhoz, hogy a béketárgyalás megkezdése előtt a bűnösöket meg kell fenyeíteni.

(Ausztria-Magyarország válasza.)

Berlin, október 2.

A bécsi külügyi hivatal a német körjegyzékre adott válaszában kijelenti, hogy készségesen elfogadja a német javaslatot és reméli, hogy a többi hatalom is hozzá fog járulni.

(Az angol válasz.)

Berlin, október 2.

Illetékes helyen minden órában várják Lord Salisbury választát, mert a pekingi angol követ felvilágosításai már megérkeztek Londonba. Az angol kormány jegyzékének a hangja, mint jó forrásból jelentik, nagyon barátságos és előzékeny lesz.

(A civilizált fosztogatók.)

Brüsszel, október 2.

Pekingből több távirat hírül hozza, hogy az orosz, a japáni és az amerikai katonák mindent feléltak a császár, a hercegek és a mandarinok palotáiban és tomérdek holmit elraboltak. Li-Hung-Csang e miatt jegyzéket készít intézni a hatalmakhoz.

(Ketteler gyilkosa.)

Berlin, október 2.

Egy Berlinbe érkezett, szeptember 28-iki keleti pekingi hivatalos jelentés s báró Ketteler követ meggyilkolása ügyében folytatott vizsgálat eddigi eredményéről a következőket mondja:

Miután azt a kínai altisztet, aki báró Kettelerre a halálos lövést tette, annál a kísérletnél, hogy a meggyilkolt követ óráját eladja, felismerték, a japán katonák elfogták őt és a német képviselő javaslatára kiszolgáltatták a mi csapatainknak. A legutóbbi kihallgatás alkalmával szept. 21-én a foglyt ezt vallotta, hogy június 19-én délután 6 és emberei egy hercegtől ezt a rendeletet kapták:

— „Lőjétek le az idegeneket, ha szeméik elé kerülnek.”

A gyilkos tagadja, hogy a rendelet úgy szült volna, hogy egy követet, vagy nevezetesen a német követet lőjétek le és azt állítja, hogy nem tudja, melyik herceg adta ki azt a rendeletet.

(Zavargás elfojtása.)

Páris, október 2.

A francia konzul azt táviratozza, hogy a francia alkonzul az Avalanche ágyunaszáddal visszatért Kantonba, miután a nyugati parton kitört zavargást kínai haderővel egyesítve elfojtatta. Sok zavargót kivégeztek. A zavargások nagy anyagi kárt okoztak, de emberélet nem esett áldozatul a zavargásnak.

(Az orosz-kínai határharc.)

Pétórvár, október 2.

A Novoje Vremja Grodekov amurvidéki főkommandyónak egy táviratát közli, amelyben Grodekov megdicséri Renenkamp tábornokot és csapatait és köszönetet mond nekik. Renenkamp előnyomulása Aiguntól Mergenig és ennek a városnak az elfoglalása — mondja a kormányzó távirata — valóságos mintaképe volt annak, hogy hogyan kell harcolni és az ellenséget fáradhatatlanul üldözni. Renenkamp csapatainak minden egyes szotnyája öt, minden útege négy és minden százada két katonai rendjelet kap.

Pétórvár, október 2.

A vezérkar a következő jelentést kapta: Mult hó 19-én Omoszából kiküldték az aiguni közkezedre nek egy századát azzal az utasítással, hogy állítsa helyre az összeköttetést Orlov ezredessel. A csapat Omoszo és Kussem között a Kharbalin-hegységen át vezető szorosnál körülbelül 2500 főnyi kínai csapatra bukkant. Az oroszok megtámadták és megverték a kínaiakat s ez alkalommal hat zászlót, hat ágyút és néhány szekér élelmi szert ejtettek zsákmányul. A kínaiak nagy veszteséget szenvedtek és futásnak eredtek, mire a kozákok, akik addig gyalog harcoltak, lóra ültek és úgy folytatták a támadást. Az oroszoknak alig volt veszteségük.

Pétórvár, október 2.

A vezérkar tegnap a következő jelentést adta ki: A mult hónap 27-én megnyitották a távirati összeköttetést Khabarovszk és Kharbin között. A Szuítun folyó mellett lévő Szaucsakau környékén, Poltavszkájá kozák város közelében fegyveres kínai banda mutatkozott. A kereskedők és az odaváló lakosok az orosz határra menekülnek. Csiesakov tábornok a kínaiak elűzésére különítményt alakított másfél század kozák lovasságból, továbbá egy önkéntes-csapatból Kopejkin ezredes parancsnoksága alatt a vasut védelmére. Az oroszok 24-én elfoglalták Szaucsakaut és elkergették a kínaiakat, akik erre visszavonultak sáncaik mögé, ahonnan később 43 halott hátrahagyásával elmenekültek. Mind a két ütközetben a kínaiak kemény ellenállást fejtettek ki. A futó ellenséget másfél szotnya kozákság üldözte. Az oroszok vesztesége három halott és három sebesült.

(Keletázsiai hármasszövetség.)

München, október 2.

Az Allg. Ztg-nak jelentik Berlinből: A keletázsiai hármasszövetségről terjesztett hír a helyzet mostani fejlődésében nem felel meg egészen a valóságnak és talán csak azért terjesztik, hogy aztán megoáfolhassák. A kínai császár ediktumainak semmi jelentőségük nincsen és csak arra való, hogy az európaiak szemébe port hintsenek.

(Vegyes hírek.)

Taku, szeptember 29.

A németek előkészületeket tesznek arra, hogy elsőek legyenek a paotingfu-pekingi vasut megkezdésében és már Dignghiangban vannak. Az

oroszok folytatják a tiencin-sanhaikvani vasutnak a maguk kezére való elfoglalását és tegnap Tangahauban voltak.

London, október 2.

A Morning Postnak jelentik Washingtonból tegnapi kelettel: Hay külügyminiszter ideérkezett és azonnal a külügyminisztériumba ment, ahonnan táviratot küldött Conger pekingi követnek.

New York, október 2.

Egy Tiencinből mult hó 29-iki kelettel ideérkezett távirat szerint Li-Hung-Csang lemondott arról a szándékáról, hogy Pekingbe utazzék. Mint híre jár, Li-Hung-Csang az orosz követtel azonnal megkezdte a tárgyalásokat, mihelyt az utóbbi Tiencinbe érkezik.

London, október 2.

A Reuter-ügynökség jelenti Takuból e hó 29-iki kelettel: A Peitangfuba küldendő expedíciót e hó 6-áig elhalasztották. Az abban résztvevő pekingi csapatok parancsnoka Gaselee, a tiencinieké pedig egy német tábornok lesz. A Manilába haladéktalanul visszatérő amerikai csapatok száma 4000 főre ug.

Az oroszok ellenállás nélkül megszállták Taugaut.

Kínai lapok jelentik, hogy Li-Hung-Csang legközelebb átveszi a csill-i alkirályi pecsétet. Az idegenek körében ennek a híreknek nem adnak hitelt.

A kínai császár és a német császár.

Berlin, október 2.

A Nordd. Allg. Ztg. jelenti: Vilmos császár a kínai császártól a következő táviratot vette:

Ó felsége, Khina császára üdvözlét küldi ő felségének a császárnak. Hogy felséged követe, báró Ketteler, mint a Khinában hirtelen kitört lázadás áldozata, elesett a nélkül, hogy ezt hivatalnokaink megakadályozhatták volna és hogy ez által a barátságos viszony megzavartott, ezt mi már a legmélyebben sajnáljuk. A mai napon kiadott rendelettel meghagytuk, hogy az elhunytért egy oltárnál áldozatot hozzanak és utasítottuk Kunkang főtitkárt, hogy az oltárnál italáldozatot mutasson be. Az északi és déli kikötők kereskedelmi felügyelőit egyttal utasítottuk, hogy a koporsó hazaszállítása körül minden lehető intézkedéseket megtegyenek. Rendeljük, hogy a holttestnek Németországban való megérkezésekor második áldozatot mutassanak be egy oltárnál és ennek végrehajtásával Lunhahinaut, a pénzügyminisztérium alelnökét biztuk meg.

Ez által kívánjuk kifejezni fájdalomunkat és az elhunytól való megemlékezésünket.

Németország mindig a legbarátságosabb viszonyt tartotta fenn Khinával. Ezért bizton reméljük, hogy felséged mindenkélt meg fogja övni Khina és a külföld nagy közös érdekeit és ezért le fog tenni minden haragot, hogy mihelyt lehet, megállapíttassék a béke és minden részről örök időkre szóló egyetértés tétessék lehetővé. Ez a mi leghöbbsen táplált reményünk és legélelőbb óhajunk.

Vilmos császár a következő, szeptember 30-áról keltezett távirattal válaszolt:

Khina császárdíjazó.

En, a német császár megkaptam ő felségének, Khina császárnak táviratát. Megelégedéssel látam abból, hogy felséged törekszik követemnek gyatározatos, minden kulturált kigunyoló meggyilkolását vallásának szokása és szabályai szerint kiengesztelni.

De én, mint német császár és keresztény ezt a szörnyetettét itáldozatok által nem tekinthetem kiengeszteltnek. Meggyilkolt követemen kívül igen sok keresztény vallású testvér, püspökök, hittérítők, nők és gyermekek léptek isten trónja elé, akik hitökért, amely az enyém is, kinszenvedések közt erőszakos halállal haltak meg és felséged vádlóiként lépnek fel. Elegetdök-e a felséged által elrendelt itáldozatok mindezekért az ártatlanokért?

Nem teszem felelőssé felségedet azért a sérelemért, melyet a minden népeknél sérthetetlennek tekintett követségek ellen elkövettek, sem pedig azért a súlyos bántalomért, melylyl oly sok népet, felekezetet és felségednek alattvalóit, akik az én keresztény hitemet vallják, sújtották.

De felséged trónja tanácsadóinak, azoknak a hivatalnokoknak, akiknek fejére száll ama büntetnek a vérvádja, mely az összes keresztény nemzeteket rémülettel tölti el; lakóinknak kell gyalázatos tettükért és ha felséged a megérdemelt büntetéshez juttatja őket, ezt

oly kiengesztelésnek fogom tekinteni, amely-lyel a keresztény nemzetek beírják. Ha felsé-ge ehhez császári kezét nyújtja és ebben elfogadja az összes érdekelt nemzetek képviselői-nek támogatását, én a magam részéről kijelen-tem, hogy ezt elfogadom.

Szívesen üdvözlöm e célból felségednek Peking fővárosába való visszatérését is. Tábor-nagyom, gróf Waldersee rendeletet fog kapni, hogy felségedet nemcsak hogy rangjának és méltóságának megfelelőleg tisztelettel fogadja, hanem minden katonai oltalmat is nyújtson fel-ségednek, a melyet csak kíván és a melyre a lázadók ellen talán szüksége is van.

En is óhajtom a békét, de olyan békét, a mely a bünt kiengesztelt és az összes idegenek-nek Kínában teljes biztonságot nyújt testök és életök, vagyonuk és birtokuk tekintetében de különösen vallásuk szabad gyakorlatában.

Vilmos I. R.

A hármasszövetség. Még negyedfél esz-tendő választ el minket attól az időponttól, amí-dőn a hármasszövetség szerződése lejár s a római *Tribuna* máris jónak látta az öreg *Crispi* meg-kérdezni, hogy vajjon mit tart ő e szerződés meg-újítása felől. A szemes római lap interjúja mégsem nélküli teljesen az aktualitást. Több diplomáciai bonyodalomban került ismét a hármasszövetség neve és jelentősége forgalomba. Így például a kínai zavarok ötletéből Ausztria és Magyarország minden fenntartás nélkül eszta-kozott Németország radikális javaslatához. Ez a javaslat annyira kielezett, zord és katonai-izű, annyira kockára tesz temérdek érdeket, hogy Ausztria és Magyarország csak a hármasszövet-ség nagy érdekeinek kedvéért adhatta feltétlen beleegyezését, tudva azt, amit Kínában kockáztat, bőségesen megtermi gyümölcseit Európában. A bolgár-román konfliktusban is jelentékenyen sze-repelt a hármasszövetség, amennyiben úgy Ausztria és Magyarország, mint Németország messze tulment az egyszerű szemlélő szerepén és nyomatékkal hangsúlyozta a hármasszövetséghez tartozó Románia igazát. Publicisztikailag indok-olva van tehát *Crispi* nyilatkozata, bár annak tartalma bizonyára helyreigazításra szorul. *Crispi* úgy nyilatkozott a mostani helyzetről, hogy Olasz-orozságnak készülnie kell 1903. május 17-ikére, a hármasszövetség lejáratára. Németország közvéle-ménye nem olyan kedvező most a szövetség megújítá-sára, mint azelőtt. Ausztriában, amelynek fönntartása érdekében áll Olaszországnak, a belpoli-tikai helyzet nagyon válságos. A hármasszövet-séggel egyidejűleg lejárnak a kereskedelmi szer-ződések is. Sorsunk, mondja *Crispi*, ügyességünk-től és tárgyalt közegünk ügyességétől függ.

E nyilatkozatba talán csak azért kerültek a dült betűvel nyomtatott sorok, hogy Németország egy szívelves demetivel kedveskedjék. Látható ok nincsen rá, hogy Németország e szövetség megújításától huzódjék. Vilmos császárra s rá nézve elsőrendű fontosságú kínai bonyodalomban tapasz-talhatna szövetségársainak feltétlen készségét és önzetlenségét. Ausztria belpolitikai válságai a hármasszövetségre nézve csak annyiban jelen-tenek figyelemre méltó momentumot, hogy a monarkia politikai szoliditásának súlypontja Bécs-ből Budapestre helyeződött át. Ez pedig csak kellemes lehet Vilmos császárra nézve, aki tapasz-talatlól tudja, hogy a hármasszövetségnek igazán megbízható támaszai a két monarkiaiban egyes-egyedül a magyarok. Azt sem lehet feltételezni Vilmos császárról, hogy orosz korszakosok fejében megláztaná azt az erős köteléket, amely birodal-mát Ausztriához és Magyarországhoz fűzi. Hisz *Bismarckot* azért boesátotta el, mert a kancellár a mi rovásunkra Oroszországgal kezdett kacérkodni. Az elől meg kell gondolnunk, hogy 1903-ig még azok viz folyik le a Dunán, s a nemzetközi politikai helyzet épp most ugy alakul, hogy a hármasszövetséget, ha még nem volna meg, meg kellene teremteni. *Crispi* nyilatkozata minden-esetre érdekes, de még érdekesebbek lehetnek azok a helyreigazítások, amelyek kétségtelenül követhetnek.

A Balkán szennzációi. Az európai béke szempontjából a Balkánon csak egy politika lehet-séges: a *status quo* politikája. Nincs mit csodál-koznunk, hogy a Balkán apró politikusi legfőbb-jének kellemetlen egy zsinórmérték ez, mert szárnyát szegi indokolatlan becsvágyuknak és sok esetben személyes nyereszkeskedési kalandjaiknak. Minden nyomás, amely a Balkán-Allamokat a *status quo* keretén belül tartja, jótéményszámba mehet. Így fogják fel Bukarest higgadtabb és előrelátóbb politikusi is azt a jegyzéket, amelyet Ausztria és Magyarország és Oroszország a Carp-kormányhoz intézett s amelyben e hatalmak kijelentették, hogy nem egyezhetnek bele semmi területváltozásba a Balkánon, még egy győztes háboru esetén sem. Ez a preventív rendszabály csak előnyére válhat Romániának és Bulgáriának egy-aránt, mert visszatartja mind a két országot egy oly háborus kalandtól, amelynek vége mégis csak a *status quo* föntartása volna, mint azt a görög-török háboruban láttuk. E jegyzékek tehát temér-dek nemzeti kincs és embervér haszontalan el-pazarlását tartják vissza a két országot. Csak az utca demagógiái láthatják ebben Románia szu-verenitásának vagy Bulgária autonóm jogainak megsértését.

Igaz, hogy a hatalmak szava temérdek ke-serű csalódást szerez a Balkán kalandorainak. Egy pár bukaresti lap máris föllármazza az utat; az *Adeverul* például hevesen kikel e jegyzék ellen és azt kérdi, hogy mi haszna van Romániának, hogy a hármasszövetségbe lépett, mikor speciális érdekei nem hogy meg lennének védve, hanem ellenkezőleg az érdekeivel szemben áll Orosz-ország és Ausztria-Magyarország egyezménye. Az ilyfajta expektoráció azonban Bukarest józa-nabb köreiből csak mosolyra fog találni, mert mindenki tudja, hogy az *Adeverul* nem volna hajlandó kifizetni azt az összeget, amely Ro-mánia kasszából egy háboru viselésére még hiányzik. Drágábban fizeti meg a leckét Bul-gária, ahol a szolid politika ugy látszik tel-jesen esődöt mondott. A bolgár hadierő jó részét a román határ mentén összpontosították, ez rengeteg pénzbe került s most már a tiszteket sem bírják fizetni. Ennek a hadseregnek eredeti feladata tulajdonképpen nagyon diestelen volt: az adóvérehabitációnak kellett asszisztálniok s le kellett verni azt a sok parasztforradalmat, ame-lyek a tized-adó miatt kirtörtek. A belső, financiai- lis esőd lepezésére rántották elő a bolgárok a „román sérelmeket“, de most már maguk a szel-lemidőzők sem tudnak visszaparancsolni a fenye-gető háborus kísérteket. Az országot fellármáz-ták az izgatók s most mindenki csalódottan hallja, hogy még sem lesz hódító háboru. Az elkesere-dés nem kiméli *Ferdinánd* fejedelmet sem, aki nagyon erélytelenné bizonyult az utóbbi félév-ben. Tegnap a szófiai fejedelmi palotára ilyen fel-irású papirokat ragasztottak: *Ez a lakás kiadó.* A tréfa valóra válhat, ha a fejedelem még sokáig késik a rend követelményeinek érvényt szerezni.

Az angol választások. Tegnap indultak meg Angliában a parlamenti választások, amelyek október 16-ikáig fognak tartani. A 670 mandátum közül, amelyek körül a harc folyik, már közel 200 van újra biztos kézben, az eredmény azonban még nem állapítható meg egész bizonyossággal. Csak az látszik bizonyosnak már az első tényle-ges választási harcokból is, hogy a liberális párt újra esalódott számításában. Azt remélte ugyanis, hogy az unionisták nagy része a kormány poli-tikájával való elégedetlenség miatt ha nem tér is vissza a homerule-kérdés előtt elfoglalt pártállá-sába, tartózkodni fog a választásoktól s így a mérleg serpenyőjét a konzervatív párt ellenében a liberális párt felé billenti. Ez a számítás nem vált be. Az unionistáknak az a része, amely már a választások előtt változásokat kívánt látni a kormány kebelében, fölismerte, hogy a kormány-változás épp most, a transvaali hadjárat végső stádiumának és a kínai kérdéssnek talán épp az elején, legkevésbé volna kívánatos. Nem kevesebbet kívántak, mint Chamberlainen kívül Lord Lansdowne hadügyminiszternek, továbbá *Balfour*nak, sőt magának Lord Salisburynek a távo-zását. Az alsóházi mandátumoknak egy hetedrész-e már ismét az unionisták birtokában van s így a választásoktól való tartózkodás csak hiu remény-nek bizonyult. Magának Londonnak hatvanék választókerületében a liberális párt csak kilenc mandátummal szerepelt eddig s alkalmasint így marad ez újra. A liberálisok már azt is sikernek fogják tekintetni, ha a konzervatív többségek eszökkenése fog kitűnni. Érdekes és jellemző tünet, hogy kormányférfiak közül a legelső mandátumot Chamberlain kaptá meg Birming-hamban, de nem utolsó jelenség az sem, hogy *Lambton* tengerészkapitány, akit csak nemrég ünnepeltek Londonban mint *Ladysmith* felszaba-dítóját, ellenzéki programmal lépett föl, mint a háborus pártnak legelkeseredettebb ellensége.

London, október 2.

Az első választások eredménye még nem bizo-

nyos. A jelentések csak most érkeznek be. Az eddig nyilvánosságra jutott eredmények szerint a kormány-pártnak hat tagját és egy liberális jelöltet újra meg-választottak. A liberálisok elhódították a hartlepooli mandátumot.

HIREK.

Budapest, október 2.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Szeptember 30-án új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azo-kat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról idejében gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Milán király Budapesten.** Milán király ma Bukarostól Budapestre érkezett. Délután gróf *Zichy* Jenő társaságában a lóversenyen volt. — **Kolozsvárról** je-lentik, hogy Milán exkirály csütörtökön Kolozsvárra érkezik. Milán meghívást kapott gróf *Zichy* Jenőtől, hogy a borgói havasokon rendezendő vadászaton részt vegyen. A volt szerb király engedve a meg-hívásnak, már a jövő hét elején megérkezik a borgó-besztercei *Zichy*-féle vadászakastélyba s itt fog pár napot eltölteni. Milán csütörtökön megtekinti Kolozs-vár város nevezetességeit, este pedig a színházba megy, hol tiszteletére és az ő kívánsága folytán *A görög rabszolgát* adják elő. Milán, hir szerint, teljes inkognitóban óhajtat maradni s így semmiféle ünnepe-lyes fogadtatás nem lesz.

— **Vörösmarty szobra Nyéken.** Kápolnás-Nyék-ről írják nekünk: A község képviselőtestülete elhatá-rozta, hogy a község nagynevű szültötteinek, *Vörös-marty* Mihálynak közadakozás után szobrot állít a község főterén. Az eszme iránt nemcsak Kápolnás-Nyéken, de egész környékén élénk érdeklődés nyílvánul.

— **A sah Belgrádban.** A szerb fővárosból táv-íratozzák, hogy a sah e hó 7-én érkezik Belgrádba. Az új királyi palotában már mindent elkészítettek a sah fogadására. *Sándor* király egy nappal előbb vissza-tér Semendriából Belgrádba, hogy személyesen üdvö-zölje a perzsa uralkodót, aztán a lovassági hadgya-korlatokra utazik, amelyen ötvenkilenc eskadron vesz részt.

— **A belga trónörökös esküvéje.** *Albert* fland-riai hercegnek és belga trónörökösnek és *Erzsébet* bajor hercegnének polgári házasságkötése ma dél-előtt 1/21 órakor ment végbe a királyi palotában. A hercegi párt báró *Craistheim* miniszterelnök adta ősz-sze. A polgári házasságkötés után a jelenlevő feje-delmi személyek lényes kísérettel a Mindszentek-templomába ment. A menyasszonyt *Luitpold* régens-herceg és *Lipót* belga király, a vőlegényt pedig *Károly* román király és a *flandriai gróf* kísérte a templomba, ahol már a diplomáciai kar, az udvari és állami méltóságok és más megbívtott előkelőségek várták a nász-ment. Miután mindenki eloglalta kijelölt helyét, meg-kezdődött az egyházi szertartás a gyűrűváltással. Azután a müncheni érsek beszédet intézett a feje-delmi mátkapárhoz, utáva a házasságból eredő komoly kötelességekre és szerencsét kívánva a belga és a bajor népnek. Az egyházi szertartás után ünnepies fogadás volt a trónteremben.

— **Blumenthal nagybeteg.** Berlinből táv-íratozzák, hogy *Blumenthal* tábornagy, a német hadsereg legöregebb tábornoka, a francia-német háboru egyik hőse, *ulyos beteg.* Az agg tábornagy lélegzési nehézségben szenved s orvosi már lo-mondottak életéről. A császárt naponta többször értesítik távirattal a tábornagy állapotáról.

— **Kitüntetett csillagások.** A hivatalos lap mai száma közli az 6-gyallai obszervatórium-avatás alkalmából történt kitüntetésekét. Dr. *Konkoly Thege* Miklós miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselő, az obszervatórium igazgatója buzgó tevékenységéért tudvalevőleg királyi elismerést kapott, *Róna* Zsigmond aligazgatója a Ferenc József-rend lovagkeresztjével, *Marcell* György első osztályú asszisztens pedig a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki kitűnő szolgálatait a király. Ugyancsak ma közli a hivatalos lap a földmívelési miniszter elismerését, amely-lyel *Farkas* Ede első asszisztens az obszervatórium építése körül kifejtett kiváló szolgálatait megjutalmazza s végül az őt kalkulátor: *Szalay* László, *Markovits* István, ifjú *Konkoly Thege* Miklós, *Rzika* Károly, és *Cserna* Géza fizetéstelen másodosztályú asszisz-tenssé való miniszteri kinevezését is.

— **Új postahivatal.** A pestmegyei *Rákos-Keresztur* községhez tartozó Munkásotthon telepen *Rákos-Keresztur* 2. elnevezéssel e hónap 6-ikán postahivatal nyílt meg, mely levél-, pénz- és csomagküldemények, 1000 koronáig terjedő utalványok, utánvételek és postai megbízások fölvetelével s a postatakarékpénztári teendő-kkel van megbízva.

— **A oszász bajusza.** Rőtszakállu Frigyes-től haresza-bajuszu Vilmosig a germán divat nem tudott létre hozni olyan viseletet, amely Európában utánzókat talált volna. A német divat géniusza tenyerébe hajtotta a fejét s évszázadokig tűnődött azon, hogy milyen viseletet találjon ki, amely kedves és tetszést keltené. Miközben pedig ilyen gondok esztergették, nagy bölcsészeti problémák villantak meg agyában, de divat idea egyetlen egy sem. Akkor jött a fiatal oszász, a modern Siegfried, akinek minden sikerült, aki a német géniusszal még divat ideát is kiköltöztetett. Föl-sodorta a bajuszát hegyesre, nagyon hegyesre. Két fölkiáltó jel volt az, amelyet minden német az orra mellett viselt, az irászakértők pedig így értelmezték az allegorikus jeleket:

Es ist erreicht! . . .
Elérték, kitalálták, kibírulták, hogy ezentul Dancigtól Strassburgig csak így viselheti a bajuszát az, aki a modern Németország divat-szellemebe bele hatolt. A bajuszkötő diadallal vonult be az őltöző szobákba, a magyar bajuszpédőr pedig úgy le lón verve, mint a közigazgatási ellenség.

Most pedig kiderült, hogy a német divat-géniusz megint nem talált ki maradandó dolgot s csak emfemer győzelmet aratott a divat terén. Mert nagy dolog történt. Az ifju Siegfried bajusza lekonyult. Szomoruan, busan és kétoldalt, akárcsak egy keleti despotiáé. A oszász nem köti ki többé a bajuszát, a két fölkiáltó jel eltűnt az orra mel-lől s kérdőjelként csing le az ajka szélein. A gall divat-géniusz pedig gunyolódva kérdi most: Ist es erreicht?

— **Az abruzzi herceg hidegvéré.** Petigaz al-pesi vezető, az abruzzi herceg expedíciójának egyik tagja beszéli el a következő érdekes esetet a herceg északarski utjából: Mikor a *Stella polare* a jég közt való veszteglésre volt kárhoztatva, a hajó mellett sá-tort ütöttek és abban tanyáztak az expedíció tagjai. A herceg egy verőfényes napon kint sétált a sátor körül, egyszer csak észreveszi, hogy egy hatalmas jeges-medve tart feléje. Azonnal beszaladt a sátorba és odaszólt a vezetőnek, hogy kapjon puskát, ő maga pedig elővette fotografáló készülékét és azzal ment ki a medve elé.

Kint hamarosan beállította a gépet és célba vette a medvét. A vezető már löni akart, de a herceg rákiáltott:

— *Még ne! A kép még nem elég tiszta!*

Mikor a medve a lencse gyújtópontjának közepé ért, a herceg kiáltott:

— *Lőjj!*

Abban a pillanatban lecsapódott a fotografáló készülék és egy dördülés hallatszott. A mackó holtan hevert a havon, de le volt fotografálva.

— **Wille hadnagy és Wille ezredes.** A katonasor még Svájcban se valami kellemes, pedig ott mindent kedélyesebben csinálnak, mint a vaskalapos nyugaton. Ezt a históriát is kedélyesen intézték el. Nagy hadgyakorlatok voltak az idén, amelyen harminchatezer ember vett részt. Nem igen kimélték őket. Masiroztak reggeltől estig forró napban, aztán meg pucozták a holmit, ami persze nem olyan nagy cacumpakk, mint a milyet a mi katonáink cepelnek, de mégis munkát ad — s akadt olyan ambiciózus katoná, aki még külön is megexereiroztatta a maga legényeit, hogy neki legyenek a legkülönb katonái. Ilyen volt Wille hadnagy ur is, a Wille ezredes fia. A katonák azonban nem állottak rudnak, hanem a mikor még mindig bakafantokodott a hadnagy ur, jól elverték. Persze nagy kihallgatás, vizsgálat következett, mert hát szubordináció nélkül nem lehet hadat viselni s a hadnagyot becukának az apja két napra az áristomba. A legénységnek pedig nem lett semmi bántódása.

— **Városi közkönyvtár Pozsonyban.** Pozsonyból táviratozzák, hogy az ujonnan szervezett városi köz-könyvtár ideiglenes helyiségét tegnap délben nyitották meg a törvényhatósági bizottság, az Orvos- és Ter-mészettudományi Egyesület s a város egyéb kultur-intézeteinek képviselői jelenlétében. Brolly Tivadar polgármester megnyitó beszédében hálásan emlékezett a régi pozsonyi *Haladóknak*, a városi képviselő-testület, továbbá dr. *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter és *Fraknói* Vilmos orsz. könyvtári főfel-ügyelőnek a könyvtár létesítése és szervezése körül szerzett érdemeiről. A miniszterhez és a főfelügyelőhöz üdvözlő távirat ment.

Az új városi közkönyvtár magva az a közel hatezer kötet, melyet a néhány évvel ezelőtt fel-ozsolt *Haladóknak* engedett át a város tulajdo-nába. Hozzájárul emellett több kötet a város le-véltárából és néhány magános adománya. A könyvtár berendezési költségeire a kormány az 1901. év elejére 40.000 koronát helyezett kiállításba, iöltve, hogy a város addig a könyvtár méltó és végleges el-helyezéséről gondoskodik. Ugyancsak az építendő új helyiségekbe a pozsonyi orvos- és természetudományi egyesületnek körülbelül huszezer kötetes könyvtára is át fog költözni. Ma ez a könyvtár még az egyesület birtokában van, de a közönség számára is hozzáfér-hető. A város és a kormány évi 2000—2500 koronát fordít könyvek beszerzésére. A könyvtárt ideiglenesen

Kumlik Emil hirlapíró, a miniszterelnöki sajtóosztály volt tagja vezeti.

— **Zubovics kapitány Kínában.** *Zubovics* Fe-dor százados — amint beszélik — levelet kapott *Vil-mos* német oszász katonai kabinetirodájának főnöké-től, *Hauke* tábornoktól, aki a császár megbízásából terveket kér tőle a Kínában harcoló német csapatok hadműveleténél alkalmazandó szárazföldi torpedókra. *Zubovics* százados, aki ezen torpedók feltalálója, rész-letes terveket küldött Berlinbe és ha azokat elfogad-ják, ő maga is Kínába készül, hogy a torpedóival való hadműveleteket személyesen vezesse.

— **Andrée kézírása.** Az egész világ rész-véte kíséri utjában a három merész svéd léghajós sorsát, akik 1897 július 11-én szállottak a ma-gasba és azóta nyomuk veszett. Minden apró hírt, amely *Andrée*ről és hőselkü társairól szól, izga-tottan les a művelt világ és várja az örömteljes napot, amely életben léteiket hozza hírül. Sajnos, kevés erre a reményesség s minden jel azt mutatja, hogy a tudomány vértanuinak száma hárommal szaporodott. Megemlékeztünk már arról a nemrég talált bójáról, amely *Andrée* első levelét hozta a magasból. Alább közöljük a bójában talált levél faksimiliját s így *Andrée* kézírását, amely érde-des okmánya minden időkre a szerencsétlenül végződött expedíciónak.

Flyktlog 9844. d. 11 juli 1897
Var resa har hitills gärd
bra. Seglatten fortgår på
ungefär 250 meters höjd
med en riktning till en höjden
at 110 ort rättvisande men
ednare at 745 ort rättvisande.
Fyra tredjedelar af söndes bl.
5 40 e m. 9 greenw tid. De
flöjs vestligt. Vi äro nu inne
ofre i en som är mycket
fördelad at alla håll. Västret
härskar. Olumvret utmärkt
Andrée Thimberg Fränkel
Öfvers mols udan.
7.45 S M T

A levél svéd nyelven van írva s magyarul így hangzik: 4-ik számú bója elsőnek dobatott ki július 11-én este 10 óraker greenwichi időszá-mítás szerint. Utazásunk eddig jól ment. Tovább haladunk és körülbelül 250 méter magasságban vitorlázunk. Irányunk eleinte északi, tiz fokra keletre; később északi, 45 foknyira keletre. Dél-után 5 óra 40 peroker négy postagalambot küld-tünk el. Nyugat felé repültek. Tul vagyunk a jégen, amely mindenfelé nagyon el van oszta. Időnk pompás. A hangulat kitünő. *Andrée*, *Strind-berg*, *Fränkel*. Utóbb felhőkön át, 7,45 green-wich-i idő.

Nem sokáig tarthatott a kitünő hangulat. Nincs kétség benne, hogy mindhárom áldozatai lettek merész tervüknek.

— **A kis Jimmy.** A philadelphiai tanuló ifjuság néhány hónappal ezelőtt elhatározta, hogy az öreg Krügerhez emlékiratot intéz. Választottak is rögtön maguk közül egy *James Smith* nevű tizenhat éves ifjút, akit azzal bíztak meg, hogy utazzék Transvaalba s adja át Krügernek az emlékiratot. A kis Jimmy legott elutazott és épp azzap érkezett Transvaalba, mikor Krüger elutazott hazájából. A fiu még át tudta adni az emlékiratot az elnöknek. A kis Jimmy most tért vissza Philadelfiába, ahol pajtsái varták s lelkesen üdvözölték nagy utról visszatérő társukat. A bátor fiu most utó elményeit meséli a philadelphiai iskolában s szörnyű szenvedéseiről regél, melyek az angol fog-ságban érték.

— **Kirándulás Párisba.** A kiállítási záróünnepék alkalmával a menetjegyiroda különvonatot indít Buda-pestről Párisba egy-egy napi tartózkodással München-ben és Zürichben. A részvételi díjak rendkívül mér-sékettek: I. oszt. 185 frt, II. oszt. 155 frt, III. oszt. 120 frt, a tizenhárom napi teljes ellátással. Előjegyzé-sék közvetlen a menetjegyirodához intézendők (IV., Hungária-szálló).

— **Peru pénze.** Peruban egy kis kellemet-lenség történt az állam kasszájával. Kézen-közön valahogy elisklott belőle huszezer font sterling. Nem is annyira a pénz, mint inkább a szegény bántja a kis köztársaság lakosságát s nagy töme-gek járják be az utcákat azzal a jelszóval hogy: — halál a pénzügyminiszterre! Nem is a mosta-nira, hanem az előbbire haragszanak, mert az az általános vélemény, hogy 6 lopta el a pénzeszkét. Népgyűlést is tartottak már ebben a tárgyban a fővárosban, Kolumbus szobra körül s azt követel-ték, hogy adják ki nekik a minisztert, mert rövi-desen el akarnak vele banni. *Behaundenak*, a vád-lotnak a házázt azonban katonák őrzik s hogy komolyan fogják föl a feladatukat, azt az is bizo-nyítja, hogy mikor már nagyon erőszakoskodott a tömeg, közéje löttek. Ezzel azonban nincs vége az ügynek, mert a nép új támadásra készül.

— **Marini meghalt.** Egy rövid napolyi távirat jelenti, hogy *Marini* Eflisio tanár meghalt. *Marini* a testek balzsamozásának egy új módját találta ki, amelynek a titkát magával vitte a sirba. Egy berlini újságíró nemrég meglátogatta *Marini*t.

— Nagyon élénken emlékszem, hogy mikor be-leptem *Marini* szobájába, különös parfüm illata csapta meg az orromat. Önkéntelenül is olyan színeszónók boudoirja jutott eszembe, akik többféle parfümöt hasz-nálnak és az illatok keverékéből nem tudja az ember kihámozni, hogy milyen szag ez? A boudoirra való gondolatom azonban rögtön eltűnt, amikor megpillan-tottam a szekrényekben emberi karokat, lábakat, kez-eket, húsdarabokat, agyvelőket, ujjakat, egész gyer-mek-holttestet — egy nagyon kellemetlen kiállítás.

Marini egymásután kiszedegette a preparált test-részeket, amelyek között márványkeménységű és egészen puha preparátumok is voltak. *Marini* kijelen-tette, hogy preparátumait, akárhányszor csak akarja, a megkövesült állapotból puha állapotba tudja hozni és viszont is megcselekszi ezt a dolgot. Én, monda, az általam preparált holttesten anatómiai tanulmányt végezhetek, a tanulmányt megszakíthatom és hónap vagy akár tiz év múlva folytathatom. Tegyük föl, hogy valakinek a halála a mérgezés gyanúját kelti föl. Effele gyanu gyakran csak jóval a halál után keletkezik. Ha a halottat eltemetik, akkor már néhány hét vagy néhány hónap múlva lehetetlen az alapos vizsgálat, de az általam preparált holttesten még évek múlva is a legkomolyabb és a legalaposabb vizsgá-latot lehet végezni, mert az idő foga, amely mindent megtámad és elpusztít, az én eljárásomnak nem árt. Nemesak a külső forma, hanem a test belseje is, min-den ér, minden izom, minden ideg teljesen épségben marad.

Arra a kérdésre, hogy mennyit kér egy holt-test preparálásáért, azt felelte:

— Annyit kérek, a mennyit csak lehet; kaptam már 1500, 2000 és 3000 lírát. Csakhogy sajnos, ritkán fordulnak hozzám az emberek.

— Nos, és mennyi az ön költsége?

— Az én költségem? Jóformán semmi; az ősz-szes anyag, amelyet fölhasználok, három-négy lírába kerül, de hat-tíz órai munkára van szükségem a holt-test nagysága, alkotása és különösen fölözslésának stádiuma szerint.

Arra a kérdésre, vajjon nem akad-e még valaki, aki titkát föl pénzen meg akarta vásárolni, *Marini* meglehetősen haragosan ezt felelte:

— Dehogyan nem, sőt nagyon sokan. Csak né-hány nappal ezelőtt egy angol ember járt nálam, aki azt mondta, hogy mindjárt hazatérne után ebben az ügyben egy igen előkelő állásu emberrel fog beszélni. De erről az angolról éppen olyan keveset fogok hal-lani, mint arról a sok emberről, aki minden országból, még Amerikából és Ausztráliából is fölkeres. Az alosz kormánnytól egy milliót kértem a titkomért; sokáig nem is kaptam feleletet, végre azt ajánlották, hogy ha átadom a titkot, háromezer líra évi fizetéssel meg-tesznek valamelyik egyetemen preparátorom. Én ezt természetesen visszautasítottam és titkomat a sirba viszem. Ha javított feyvert, új ágyut, emberölésre való nagyszerű eszközt találtam volna ki, már régen gazdag és tekintélyes ember volnék, de az én talá-lmányom kollégáim gyűlöletét keltette föl, engem sarlatán bűnbe kevert és számomra sok megpróbálta-tásnak és keserves csalódásnak lett a forrása.

— **Mi a divat?** A női ruházat terén arra nézve, hogy mi a divat, az *Arvay-cég* a mérvadó. Az a kér-dés, mit hozott és mit kreált a cég tulajdonosa, *Mezey* Gyula ur, ki most tért vissza párisi tanulmány-utjáról. Az *Arvay-cég* nemcsak a legrögibb, (alapítta-tott 1849.) de a legelső is, ugyszólván az egyetlen az országban, amelynek sikerült a hazai közönséget meggyőzni a felől, hogy divat terén tárházában mind-azt megtalálja, amit elsőrendű párisi házak hoznak. *Mezey* Gyula urnak állandó bevásárlási telepe van Párisban (1., Rue Ambroise Thomas.) s ezáltal abban a kedvező helyzetben van, hogy azt a divatot hozza meg, amelyet Párisban nem a külföld, de a párisi előkelő hölgyközönség részére alkotnak.

— **Tisztaság.** Megint egy rendelet, ami kissé későn született meg, de hogy végre mégis megérkezett, hát az okos dolog. A vásárcsarnokok és a nyílt piacok piszkát akarja kitakarítani a csarnokok igazgatósága s négy erős pontokban azokat a rendelkezéseket mondja el egy plakáton, amelyen megővják a publikumot attól, hogy olyan árut vásároljon, amiből betegséget eszik a pénzéért. Ez a négy pont:

1. Az élelmicikkek gyermekkeocsban szállítani közegészségi szempontból tilos.

2. Az élelmicikkeket nyomtatott, beirt és újságpapírra göngyölni tilos. E célra csak tiszta csomagoló papír használható.

3. Az élelmicikkek lerakására és betakarására ruhadarabokat, u. m.: kötéynyeket, fejkendőket stb.; továbbá ágyterítőket, löpkróccokat és más tisztálátó, vagy betegséget terjesztő takarókat használni, az árukat a puszta földre rakni, azokra ráülni vagy ráfeküdni tilos. Az áruk elhelyezése és betakarására kizárólag e célokra szolgáló vízhatlan vagy mosható és mindig tisztán tartott takarók, (legcélszerűbb zsákszövet és gyékény) használhatóak.

4. A vásárcsarnokok utait s az idénypiacokat (terek, utcák) gyümölcs hulladékkal, magvakal vagy bármivel is beszenyezni tilos. A hulladékokat a felállított gyűjtőbe kell dobni.

Aki ezek ellen a rendelkezések ellen vét, azt megbüntetik.

— **Elítált báróné.** Hírneves s előkelő családból származó, de rossz utra tévelyedett asszony felett ítélt ma a bécsi hetedik kerületi bíróság. A zaklatott multu és hírhedt nő *Guytani* Hermina Dolores báróné, báró *Taxis* néhai altábornagy leánya, aki évek előtt elvált férjétől s azóta a világ minden táján megfordult s végre az osztrák fővárosban telepedett meg. Itt pazar berendezésű lakást tartott, amelyben nagynevű és magas állású férfiak is megfordultak. A rendőrség már régóta szemmel tartotta ezeket a kétes híriú szalonokat s mikor elegendő bizonyítékot gyűjtött össze a hírhedt báróné ellen. elrendelte letartóztatását. A tárgyalás zárt ajtók mögött folyt le s azzal végződött, hogy a báróné leánykereskedés miatt s mert tíz évvel fiatalabbnak jelentette be magát, egy havi szigorított fogságra ítélték.

— **A közigazgatási tanfolyam hallgatói a belügyminiszterhez.** A kolozsvári közigazgatási tanfolyam hallgatói kört alakítanak és erről Széll Kalmán belügyminiszter felírat alakjában értesítették. A felíratban szép szavakkal emlékezik meg a belügyminiszter korszakos alkotásáról és fogadják, hogy „szorgalom, rend, pontoság” jelszavaikkal mellett járadékot ki fogják érdemelni. A tanfolyam hallgatói ezt a felíratot gróf *Béldi* Akos közösvármegye főispánjának nyújtották át, azzal a kéréssel, hogy a főispán juttassa el ezt a belügyminiszterhez.

— **Bresci bűntársai.** A milánói főügyész *Ricciotti* egy újságíró előtt nyilatkozott tegnap az összeesküvés ügyében folyó vizsgálatról. A főügyész elmondta, hogy a vizsgálatot már befejezték s hogy a vádtanács még e hó huszonkettődikén határozatot is hoz. A vizsgálat nem derített ki semmit az Olaszországban letartóztatott és a pattersoni anarkisták terhére, úgy, hogy az összes letartóztatott anarkistákat, még Lannert is szabadon kell bocsátani. Határozott bünrészséget csakis *Gravottira* tudtak rábizonyítani. *Gravotti* az a szöke fiatal ember, akit a merénylő előtti napon együtt láttak Brescivel, de ezt az egyetlen bünrészes anarkistát sehol sem találják, csak annyit tudnak róla, hogy Gressoneyből Svájcba szökött.

Bresci egy szóval sem árulja el bűntársait.

— **Vanderbilt ajándéka.** *Vanderbilt* Kornél, a híres amerikai milliomos, úgy látszik a leggyengédebb apa és a legfigyelmelebb após. Feje *Mariborough* herceg a napokban sértetlenül érkezett vissza a transvaali háborúból. *Vanderbilt* egy 500,000 frankos checquet küldött leányának Londonba, hogy férjét méltó ünnepélylél fogadhassa. Kivánatos és szép fordulat volna, ha a *New York Herald* továbbá arról adna hírt, hogy a heregnő az egész övszeget a transvaali háboruból elcsesz katonák özvegyeinek és árváinak juttatta. Sajnos, ez a fordulat elmaradt. Az ünnepély ellenben megvolt. Rá is ment az egész fél millió.

— **A gráci zenekarok.** Tavaly történt egy gráci mulatóhelyen, hogy a boszniai ezred zenekarát a lakosság inzultálta s azóta a katonai hatóság nem engedte meg, hogy a zenekarok a mulatóhelyeken játszanak. Ez a tilalom ma megszűnt s a városi tanács elhatározta, hogy a mulatóhelyeken a katonai és a polgári zenekarok felváltva működjenek.

— **Cáfolat.** Egy könyvnyomatos révén a napilapok azt írták, hogy a belügyminiszter nem hagyta jóvá a főkapitányt az a határozatot, melylél *Steinberger* Sándor kárpitos, *Schneller* Gyula szobafestő és *Klein* Jakab bádógos-segéd a székeslőváros területéről kitusították. A lapoknak ez a közlése, mint a *Bud. Túl.* illetékes helyről értesül, téves, mert a belügyminiszter a főkapitányt szóban forgó határozatát indokainál fogva helybenhagyta.

— **Szerlem és halál.** Baden-Badenben megölte magát egy szép asszony. Feltűnő alakja volt a fürdőnek, amely pedig ilyenekben nem szokikoldódik. Gyönyörű szöke feje volt, sugár magas termete, nagy eleganciával öltözködött és sétáin rendszeren két nagy kutya kísérte. Egy nagy és fényes berendezésű penzióban lakott s ott lőtte magát agyon. Minket még annyiban is érdekel az öngyilkossága, amennyiben magyar asszonynak vallotta magát. A neve olaszos hangzású volt ugyan s magyarul nem is tudott, de felesége egy magyar földbirtokosnak. Sok pénz és ékszer maradt a szobájában, öngyilkosságának oka tehát nem anyagi zavar. Nemelyek azt is tudják, hogy mi adta a kezébe a revolvert. Levelet kapott hazulról az urától, amiben az azt írta, hogy utjait ezennel elválnak s nem kívánja többé viszontlátni. Hogy mi az oka a hirtelen szakításnak, azt nem lehet tudni, de az asszony annyira a szívére vette az üzenetet, hogy belehalt.

— **Angol lovaglás.** Megirtuk, hogy Angliában mostanság sűrűn látni a népebb mulatóhelyeken *Krüger* arcképet. Aki egy-két penyit fizet, annak joga van képét vad szikolódzás közben egy kéznél lévő tüvel össze-vissza hasogatni. Az angolok már több hasonló dologgal adták bizonyosságát lovagiatlanságuknak. A színházokban sűrűn gunyolják a legyőzött boeroakat, és minden örvendetes, ami a boerok szégyenét vagy nyomorát erősíti. A *Regent-Street* egyik üzletében néhány nap óta egy zsebóra függ a kirakatban, fölülte a következő felirás:

Ezt az órát
Egy Halott Búr Zsebéből
vette ki egy angol katona
Peter-Hill-i ütközet után.

A kedves portékára sűrűn jelentkeznek vevő és ára napról-napra emelkedik. Londonban pedig szálló igévé lett a tróta:

— Vegyük meg, neki már úgy se kell! —
Eszünkbe jut *Dumas* fiús, aki legyűsz így nyilatkozott az angolokról:

— Hogy szerethetnek egy népet, amely véres hussal táplálkozik?

— **Betörő katonák.** Ma délelőtt feljelentés érkezett a m. kir. posta- és távirda-igazgatóság-hoz, hogy a központi posta- és távirda-hivatal hírlaposztályába, amely az Akadémia-utca 12-ik szám alatt van, az éjjel ismeretlen tettesek betörték s az egyik vasszekrényt feltesztve, abból 368 korona 89 fillért elloptak. A pénztára delután két óráttal kezdve — amikor a tisztviselők onnan eltávoznak — katonai őrség vigyáz. A rendőrség kora reggel, mikor a betörésnek híre támadt, megindította a vizsgálatot s egyuttal értesítette az esetről a téparanesnokságot is. A rendőrség és a katonaság együttes nyomozása folytán kiderült, hogy a betörők maguk az őrségen levő katonák voltak. Az elloptól pénz megtalálták a betöréssel vádolt katonáknál, akik még csak nyolc koronát költöttek el a lopott összegből. A katonai hatóságok a tetteseket azonnal letartóztatták és hadbíróóság elé állították.

— **A Széchenyi szobor tolvajai.** A rendőrség nagy buzgalommal folytatja a nyomozást a Svábhegyről elloptól Széchenyi szobor tolvajának kipuhatolása iránt. Most már két tolvaj a rendőrség kezében van, de valószínű, hogy még kívülük többen is vannak. A két tolvaj veszedelmes tagja a fővárosi betörő világának. Az egyik *Gróf* Ágost, a másik *Weisz* József. Mind a kettő sok évet lél már különböző fogházakban, s a rendőrség most azon fáradozik, hogy megtudja tőlük, vajon más bűn nem terheli-e lelkiismeretüket, s hogy a szobor ellopásáról teljes beismerő vallomást tegyenek.

— **A magyarországi jegyzők gyűlése.** A magyarországi községi és körjegyzők egyesülete folyó hó 13-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a vármegyeháza dísztermében közgyűlést tart. Az ezidei közgyűlés különösen érdekes lesz tárgysorozatánál fogva. A közgyűlésen töltik be a lemondás jolyán megüresedett első és második alelnöki állást is. Behatóan fognak foglalkozni a közigazgatás egyszerűsítés tárgyában az egyes vármegyék egyletétől beérkezett véleményekkel. Ez a közgyűlés fog határozni *Tokay* Elek közsézség-apáti jegyzőnek kegyeletes indítványa fellett, hogy *Arany* János eméket minden évben megünnepeljük a jegyzők. A közgyűlést választmányi ülés előzi meg, mely október 13-án délelőtt kilenc órakor lesz a Pannónia-szállóban.

— **Házasság.** *Steinbach* Géza eljegyezte *Munk* Tera kisasszonyt Kaposvárról.

Dr. *Haszlinsky* Rezső eperjesi főgimnáziumi tanár eljegyezte nagyvárad *Baranyay* Ilona kisasszonyt Besztercebányán.

Dr. *Bruckner* Antal kolozsvári ügyvéd a napokban jegyezte el *Csávassy* Huskát, *Csávassy* Gyula kir. jogügyi tanácsos leányát.

Holczner Viktor budapesti ékszerész eljegyezte *Deutsch* Gábor lévai tanító leányát Jankát.

— **Görög morál.** Görögország ez idő szerint már nemcsak harcú dicsőségben, földiekben, hanem morál dolgában is olyan gyöngén áll, hogy egyre-másra érkeznek ki a sok botrány híre. Az a nevezetes ezekben a történetekben, hogy a hősei a társadalmi előkelőségből kerülnek ki. Ilyenformán kénytelen az idegen arra, hogy valami jó véleményét formáljon magának az összességről magáról. A legújabb esetek ezek: A trónörökös németországi utjára valami *Hadsepetrosz* nevezetű tüzérvány kísérte el. Fura alak lehet a derék hadfi, mert Karlsruheban olyan erköltesen üzelmeken kapták rajta, a melyek a büntetőtörvénykönyvbe ütköznek. Minthogy azonban az őrnagy ur diplomata, az esetről fölvegt jegyzőkönyvet hazaküldtek a hazájába, hogy ott itélkezzenek felette. Ez meg is történt s az őrnagyot nyolc hónapra becsukták. A másik eset hősei is katonatisztek, szintén a törzskarból. Ezek *Fobopolosz* alezredes, *Eerakasz* őrnagy urak egy bankár svindlert szöktettek. A vén szédelőg az őrnagy ur apósa s egy osztrák banktól lopott el egy csomó pénzt. A tiszturak most haditörvényszék előtt számolnak be a szöktetés részleteiről.

— **A kornyarevai zendülés.** A kornyarevai véres esetről lugosi levelezőnk még a következtetést jelenti: A zendülés a közlelőlköböl történt foglalások felméréseiből eredt. A felmérések napok óta zavartalanul folytak, midőn mult vasárnap a nomád életet élő nép a havasokról a községbe jött. Az emberek közt nagyfoku izgatottság volt észlelhető, minek folytán a bírő és a jegyző kihirdették, hogy a felméréseket beszüntetik. A nép azonban előre megfontolt terv szerint a mérnök lakásához vonult és különösen az asszonyok izgatására betörték a lakásba, a mérnököt megrverték, fiát súlyosan megsebesítették és a térképeket és iratokat szöktették. A megtámadott család a jegyző irodába menekült, a nép utána rohant és dűbe most már a menedéket nyújtó jegyző ellen is fordult: kövekkel bezúrták az ablakokat s az oda siető csendőrökre közpört zúdították. A csendőrök segítségére siető pénzügyöröket is közpört szorították vissza és e sikeren felhárodrva rohamot intéztek a jegyző lakra. Ekkor a csendőrök négy lövetést tettek, melylél egy asszonyt és három férfit halva terítettek le; egy ötödik karján kapott sebet. Ez aztán véres karját mutogatva bosszura izgatta a tömeget. Ugy látszik rendszeresen felizgatták az amugy is felvad népet, mert a jegyző már szeptember 26-ikán kért gyegveres segílyt a mérnökök oltalmára. A löszlagbíró azonban elégnék tartotta a felmérések beszüntését.

— **Halálozás.** *Földényi* Frigyes ismert zenekritikus ma reggel 82 éves korában elhunyt. Az agg hírlapíró, aki annak idején a fővárosi társadalmi élet számottevő alakja volt, az utóbbi években teljesen elvesztette látóképességét. Egyetlen fia *Földényi* Béla, ki a Nemzeti Színház tehetséges tagja volt, néhány évvel ezelőt meghalt.

Mint *Kassáról* írják, ifjabb *Szent-Iványi* László megyei első aljegyző szeptember 30-án hosszabb betegeskedés után Kassán elhunyt.

— **Dinamitlopás.** *Szegedről* táviratozzák nekünk: *Kavaran* krassomegyei község kobányából a munkások igen sok dinamit loptak. A hatóságok merénylőtől tartanak. A tolvajok kinyomozására és a merénylet megakadályozására a szegedi csendőrkerületi paranesnokság csendőrözpontot állított rendelt el. A munkások elégűletenek a munkabér csekélyisége miatt. *Szegedről* is nagyobb számú csendőrlegénység utazott *Kavaranra*.

— **Bucsalakoma.** *Temesvárosl* tegnap *Igyárti* Sándor Debrecenbe áthelyezett főügyész tiszteletére a felsőbb bíróságok tagjai bucsalakomát rendeztek *Lassy* József, a királyi tábla elnöke lemdületes felköszöntőben méltatta a távozó főügyész működését.

— **Zsaroló ügyvéd.** *Triestből* táviratozzák, hogy ott nagy feltűnést kelt *Cambor* Riccardó ügyvédnek és a szocialista *Avanti* kiadójának letartóztatása. *Cambor* zsarolással van vádolva.

— **Kalap a Lánchídon.** A Lánchídon őrtálló rendőr ma reggel egy szürke kalapot talált, amelyben egy névjegy volt ezzel a tartalommal:

Herzmann A. Jenő külföldi cégek képviselője Budapesten Védgát-utca 2c.—d. l. em. 27. Az életem eddig a legborzasztóbb volt, mindent meguntam, még magamat is!

Válószerű, hogy a kalap tulajdonosa a Dunába ugrott, de lehet, hogy az egész nem egyéb rossz trófanál. A nyomozás fogja a válot felderíteni.

— **Elégett léghajó.** *Bécsből* jelentik, hogy tegnap delután a katonai léghajós intézetben egy léghajó, amelyet sűrűségének kipróbálása végett levegővel akartak megöltetni, eddig ki nem derített okból meggyulladt és elégett. A tüzet, amely a léghajókkal teli csarnokban nagy kárt okozhatott volna, csakhamar elfojtották.

— **Garázda betörők.** Az éjjel betörők jártak a *Kállay* és *Orosz* cég József-körút 77. szám alatt lévő pinceműhelyében, ahol az irodában levő *Wertheim* kasszával próbálkoztak. A szekrény nyitva volt, s a tolvajok a belső rekeszt fészítették föl, s a kassa oldalát is fészgették. Összesen 541 koronát loptak el. A helyiségeg nagy hatálatnak be, hogy az utca felől ajtókat hamisított kulcsal felnyitották. A rendőrség a gonosztevőket nyomozza.

— **Gyilkosság.** Tegnap este Chemnitz környékén meggyilkoltak egy leányt, egy földbírtokos tizenhat éves, viruló szép leányát. Három barátjával hazalélt tartott, amikor az erdő szélén egy toprongyos ember megtámadta őket. Három leány elmenekült, de a szerencsétlen teremtést a gonosztevő az erdőbe hurcolta s ott ma reggel megtalálták a holttestét. A csendőrség hiába kutatta eddigelé a tettest.

— **Elfogott tolvajok.** A rendőrség a napokban egész csomót tolvajt fogdosott össze. Valamennyi egy jól szervezett tolvajbandának a tagja, amely álkülsőkkel hatolt be az őrizetlenül hagyott lakásokba s azokat kifosztotta. Eddig öt alak van letartóztatva a banda tagjai közül. Még pedig: *Mittendorfer* Nándor budapesti 21 éves napszamos, *Vasznika* István egerihezgy születésű 22 éves pincér, *Reimann* József pápai napszamos, *Beck* Lajos 22 éves szobafestő, *Veninger* József 32 éves asztaloslegény. Tekintélyes összegre rug az ősszeloptolt holmik értéke. Betörték többek között *Lissauer* Henrik Köztemető-ut 17. szám alatti lakásába. *Poltacek* Amadé szállító Váci-kört 42. sz. a. levő lakásába, a Dob-utca 53. sz. a. levő imaterembe, *Dellmont* Frigyes Valeró-utcai csemege-üzletébe. Ezek kívül még egy csomó betörés terheli lelkiismeretüket. A tolvajokkal összejátszó orgazdák sem hiányoznak, akik öten vannak s ellenük megtette a rendőrség a följelentést. A tolvajokat ma délelőtt átkísérték az ügyészség fogházába.

— **A Goldberger-gyár égéséhez.** A Goldberger-féle kécfestő-gyárban pusztított tűzveszedelemből kifolyólag holnap, szerdán délelőtt fél 11 órakor tartják meg a tűzvizsgálatot, amely hivatalos kideríteni a tűz keletkezésének okát. A gyárban az a nézet, hogy a tűz gyújtogatásból eredt.

— **Rendőri hírek.** *Cziring* Ceilia budapesti születésű 23 éves varrónő ma reggel a Hársta-utca 57-ik szám alatti lévő lakásán hirtelen rosszul lett és meghalt. Valószínűleg megmérgezte magát. — A Külső Váci-uton lévő homokbányában egy leomlott homokfal maga alá temette *Mimics* Keresztély napszámot. Csak a holttestét tudták kihuzni a homok alól. — *Deák* János 50 éves nyugalmazott pénzügyőri szemléző ma délelőtt az Elemér-utca 28-ik szám alatti lévő lakásán fölé lőtte magát s meghalt. Szélütött, paralitikus ember volt s így valószínű, hogy betegsége kergette a halálba. Beszállították a boncoló intézetbe.

— **Az osztályorsjáték húzása.** Az osztályorsjáték mai húzásán négysszáz ezer koronát nyert 11119, tízezer koronát 72473, ötezer koronát 92123, kétezer koronát 15365 51814 87355 61177 94997 30765 7885 10661 50476 67559 9015 22262, ezer koronát 38531 18865 88513 80268 88400 24960 18226 79973 78263 13458 5408 27594 58176 9995 67127 6362 83010 49473 339 96473 27444 53103 8163 96538 68935 7774 13023 55096 307 19099 44926 15367 85163 72011 51019 39159 93592 35745 98464 66554 3515 67282 78850, ötszáz koronát 73129 43265 2425 61176 38513 95841 11450 26604 30424 83375 49474 58656 60839 70299 37077 67863 76738 23815 78125 82746 60753 8419 93732 55426 87761 39046 35412 18566 64750 4992 5680 35009 13190 9721 15953 43087 88248 24291 20641 49312 73198 19696 54632 53322 28954 46850 13712 99141.

Ajánljuk az osztályorsjáték-vásárlóknak *Lukács* Vilmos barkházát. (Budapest, V., Fürdő-utca 10. szám.)

(x) **Férfi fehérneműket,** nyakkendőket és mindenemű divatcikkeket legnagyobb választékban ajánl *Kanitz G. Zsigmond*, V. ker., Dorottya-utca 6. (Wurmudvar.)

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyűjtőt!**

FŐVÁROS.

(*) **As úpesti 48-as honvédek és a főváros.** Az úpesti negyvennyolcas honvédek régebben kérényt intéztek a fővároszhoz, hogy segítsen nyomorúságos helyzetükön. A főváros annak idején azzal utasította el őket, hogy Újpest nem tartozik a fővároszhoz. A szegény honvédek újra folyamodtak és kérvényükben fölhozták, hogy ők annak idején nemcsak Újpestért, hanem az egész hazáért harcoltak, amire a főváros értesítette őket, hogy amint valamely nagyobb összeg érkezik hozzá jótékony célra, tekintettel lesz kérésükre. Most, hogy a lovaregységet a futtatás jövedelmének egy részét elküldte a főváros szegényalapsjának, a tanács elhatározta, hogy a legközelebbi csütörtöki tanácsülésen nagyobb segítséget szavaz meg a negyvennyolcas honvédeknek.

(*) **A Lehel-utcai vasút.** *Hegedűs* Sándor kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta a budapesti közúti vaspálya-társaság és a budapest-úpest-rákospalotai közúti villamos vasút-társaság közt létrejött szorzódást. E szerződés szerint a Lehel-utcai villamos vasút vonatai, a közönség régi kívánságához képest, a közel jövőben a nyugati pályaudvartól kezdve fognak közlekedni.

(*) **A főváros vízfogyasztása.** A vízvezetési igazgatóságának most előterjesztett jelentése szerint, az év első felében (január—június) a főváros összes területén 21,731,793 köbméter vizet fogyasztottak. Mivel az intézmény fűntartása ez időszak alatt 431,145 korona 12 fillérbe került, emélfogyva minden elfogyasztott köbméter viz a fővárosnak 2-214 fillérben van. A főszámvevő kimutatása szerint a bevétel 1,778,968 korona, ami az előirányzattal szemben 28,733 korona többletet jelent.

SZINHÁZ, ZENE.

Dalok

színházról meg színházokról.

I. Szezon.

Hogy ily hőségben tovaszállott,
A fecskétől nem volt rezón, —
De hát a színházban beállott
A teljesen komoly szezon.

Már intrikálnak, énekelnak,
Hizelg, ki titkon megharap,
És este smokingot viselnek,
És megy sok rég megúnt darab, —

Már vége néhány premiérnek,
Lesz több bukás is, itt meg ott, —
Ha majd a fecskék visszatérnek,
Nem látnak néhány darabot!

II. Tanulmány-út.

A franciákhoz Páris városába
Tanulmány-útra mentek el sokan;
Ment mérnök, orvos, borbély, varga, bába,
Egyáltalán mindenki, aki van.

Nem ment el, aki volt és aki még lesz,
Decsak azért, mert nincs meg — mert havón?!... —
Oh embrió, ki a távolba kéklesz,
Siess tünik az ösztöndíj-szezon!

Mecénásától egy kis ballerina
Párisi útra ösztöndíjt kapott,
Hogy ottan szaktudást magába szína,
Es venne néhány modell-kalapot.

Hogy visszatért most, fönt a tánc-szobában
Sok lány-ajak kérdést kérdésre ont:
„A franciák közt Páris városában
Mit tudtál utat megtanulni, mondd?!”

A ballerina csak mosolyg magában:
„Hogy utat ottan mit tanulhaték
A franciáknál Páris városában?! —
Szájacsakam el nem árulhatja még.

Ha majd több gazdát adnak e hazában,
Majd megmutatnám: mit tanultam én
A franciáknál Páris városában,
Első erőnléti szakmánk mezején!”

III. Az antipód.

Ha este tisztelt antipódunk
A földgömb másik oldalán
Az illető színházba készül, —
Én még vagy már alszom talán.

Ellenben hogyha reggel hétékor
Az antipódunk szendereg, —
Az Operánknak este ismét
Szundítanak az emberek.

IV. Tenoristák.

Benne volnánk a szezonban,
És az ember félve tippel;
Ki lesz első tenorista?!
Kis Alberti vagy nagy Dippel?

Hányadiknak érkezik be
Kertész Odón, aki szintén
Tenorista volna vagy mi?! —
No de mások, valamint én

Nagyon jogos aggalommal
Nézzük Déryt, kit a pályán
Aránytalan súlylaj terhel
Számom zsír-sejt gyomra táján...

Egy esiköt is reménységgel
Néz a startnál egy kis tábor:
Valjon lesz-e favorit még?
Most csak Gabi még a Gábor.

V. Valaki.

Mikor mindennap délelőtt
A Víg-színházba lép,
Olyan maga, mint a virág,
Oly bájos, tiszta, szép!

Elnézem, szívem elszorul,
És kell, — ugy érezem —
Hogy dús hajára rátegyem
Aldólag a kezem.

Kérvén, hogy isten ójja meg
Ezer veszélyen át,
És szerződtesse végre is
Ditrói Mór magát!

G.

„**Nemzeti Színház.** A különleges ifjúsági előadásokat beszüntették, de az igazgatóság most azzal kedvez a fiataloknak, hogy időnként olcsó jegyeket oszt ki köztük azoknak az esteken, amikor klasszikus műveket adnak elő a nemzeti színpadon. Ma volt a második ilyen előadás. *Otello* került színre és a földszinti támlásszékek legnagyobb részét középiskolai tanulók foglalták el. A páholyok egy részét a Ferenc József-internátus számára rezerválták. Németségben ilyen alkalomkor csak hazafias drámát adnak, hogy az ifjúság lelkesedjék az elődök példáin és magasztos önfeláldozást, fényesen tündöklő hazafiságot tanuljon. Ebben a rendszerben van sok követésre méltó, de részéről *Shakespeare* sohasem vonám el az ifjúságtól. *Shakespeare* a bünt és az erényt, a szépet és a rutat, a jót és a gonoszt, az élet egész tartalmát a színpadra viszi, és bámulatos költészetel, igazsággal rajzolt jellemekben testesíti meg. Miért ne ismerje meg a világot az az ifjúság, mely majdan hivatalos szerepet játszan ebben a világban, olyan mesterművekből, amelyen *Shakespeare* szomorujátékai? Az életet nem ismerhetjük meg elég korán. A jövőnd reményeinek csak hadd ismerjék meg mielőbb az ember egész lelki világát; tanuljanak különbséget tenni a jó és rossz közt; ismerjék föl a beesület álarcát, amit működő gazember; lássák elbukni a hőst, akit szenvedélyek tulsága buktat el és romlásából okuljanak. Az a hatalmas lecké, amit *Shakespeare* ad grandiózus tragédiáiban, nem ére szászor többet, mint a hazafias darabok tündöklő, de sokszor üres dagálya? Ne bombasztok, hanem igazgatót adjunk az ifjúságnak. *Coriolánból* — ha tanulságait levonja, ha *Menenius Agrippát* és *Volumniát* csodálattal szemléli — több igaz hazafiságot tanulhat a fiatal ember, mint *Körner Zrínyijéből* és a patriotikus darabok egész légijából. Ezért csak hadd adjon a Nemzeti Színház a jogékonny ifjúság számára *shakespearei* tragédiákat. Eszembe sem jut, hogy e miatt szemrehányással illessen. — A mai előadásnak voltak kitűnő részletei, bár a nagy és meglepő invenciók hiányoztak belőle. Az a jelenet például kifogástalan volt, ahol *Jágó* (*Gyenes*) leitaja *Cassiot* (*Mihályfi*) és drasztikus nőúkat énekel a poharazó társaságnak. Ez külön volt annál, amit az olaszok produkáltak, akik semmit sem tudtak kiemelni a *Shakespeare* nyers, hatalmas humorából. Mondjam-e, hogy olyan szép, poétikus *Desdemónájuk* sem volt soha, mint a mi *Márkus* Emiliánk? A rendezésben csak azt kifogásolom, hogy a tanácsstermet célszerűtlenül állítja föl. A dőze egészen hátul ül, a színpad közepén és a szereplők, akik szólnak hozzá, kénytelenek hátat fordítani a közönségnek. Ennek az a következtése, hogy *Brabantiónak* csak a hátát látjuk és *Otellóból*, mialatt elmondja híres elbeszélését, mást nem látunk, mint egy hosszú, sarkig erős, fehér köpnyet. A terem díszlete gazdag és a velencei tanács-terem hü utánzata, de itt nem a dekoráció a fontos, hanem a színész arcjátéka, mely ebben a föllállásban teljesen elvész. Üljön a dőze oldalt, a színpad bal oldalán és *Otello* úgy álljon meg a trónnal szemben, hogy a híres monológ alatt az arcát lássuk, ne a háta közepét. A dekoráció akkor is stilszerű maradhat, ha nem en face, hanem oldalt állítják föl. (d. e.)

„**A görög rabsozsa.** A Népszínházban ma este a már régóta nem adott *Görög rabsozsa* került színre. *Sidney Jones*nak ez a finom zenéjű operettje még folyvást megtartotta vonzó erejét s a mostani nagy melegen is egészen megöltötte a színház nézőterét. Ma este lépett föl a nyári szünet után először *Ámon* Margit, *Aspázia* szerepében, újra igazolva azt a szíves fogadást, amelyben a volt szegedi primadonnát a főváros közönsége a múlt szezonban a Népszínház színpadán fogadta. A fiatal művész nő szerencsés temperamentuma teljesen hozzáillik ehhez a szerephez, és az ének- és tánc-számait után felhangzott taps és ujjrázás csak megérdemelt ismerése volt az ő tehetségének. *Iriszt* *Hegyi* Aranka játszotta a szokott nagy sikerrel, *Antónia* szerepében pedig *Bojár* Teruska nyújtott kedves alakítást. A férfiak: *Raskó*, *Kovács*, *Solymosi* a régi jók voltak. A Népszínház igazgatósága jól cselekedte, hogy ezt a minden ultramodernséggel melletti is bájos angol operettet újra elővette, annyal inkább, mert *Sidney Jones* zenéjének a hallása csak fokozhatja a közönségnek a hírneves zeneszerző új operettje, a *Sean-Toj* iránt való érdeklődését.

**** A Vigszínház bemutatója.** A Vigszínház legközelebbi ujdonságából, *Valabrègue és Hennequin*-nek *Coralie és Társa* című bohózatából javában folytak a próbák úgy, hogy a párisi *Palais-Royal*-színházban rendkívüli sikert aratott darabnak vasárnap, október 7-én okvetlenül meglesz a bemutató előadása. A bohózat főszerepeit *Nikó Lina*, *Hunyady Margit*, *Kalmár Pirooska*, *Haraszthy Hermin*, *Berzetei Ilona*, *Varsányi Irén*, *Hegedűs, Góth, Fenyvesi, Vendrei* és *Bihári* játszószék. A darabot *Heltai Jenő* fordította magyarra. A főpróba, melyet kizárólag a sajtó meghívott képviselői előtt fogtak megtartani, szombaton délelőtt fél-tizenegyre esz.

**** Lindh Marcella a Gésákban.** *Lindh Marcella* jótékony célból rendezett három vendégfellépése október 13-ikán, 15-ikén és 17-ikén lesz a *Magyar Színházban* a *Gésákban*. Az ezekre az előadásokra szóló jegyek a már közölt felémelt árak mellett mástól fogva kaphatók a *Magyar Színház* pénztáránál, továbbá *Bárd Ferenc* és testvére *Kossuth Lajos*-utcai jegyirodájában. Az előjegyzett jegyek szintén kiválthatók már a színház titkári hivatalában, hol e hó 10-ikéig tartanak fenn, azontúl pedig a netán megmaradt jegyeket is a pénztárnál bocsátják áruba.

**** Kopácsi Juliska és a cenzura.** *K. Kopácsi Juliska*nak, aki ma kezdte meg vendégszereplését a berlini *Wintergartenben*, ugyancsak meggyűlt a baja a német fővárosi rendőrséggel és cenzurájával. A lex Heintze lovagjai ugyanis elrendelték, hogy a művész előzetesen mutassa be kupléinak szövegét, amit *Kopácsi Juliska* meg is cselekedett. A cenzura több nótát kifogásolt, de egyet, a *Lachtaube* című operett *pezső-kuplóját* be is tiltotta. A művész azonban nem hagyta annyiban a dolgot. Elment a rendőrségre és meggyőzte a szigorú cenzorokat, hogy ő nagyon decensül éneklél a csiklandós kuplét s erre aztán visszavonták a tilalmat. Arról nem szól berlini tudósítók távirata, hogy vajjon el is énekelte-e a cenzorok előtt a veszedelmes kuplét?

**** A Népszínház bemutatója.** A *Népszínház* legközelebbi ujdonságának, a *Sean-Toj* című kínai operettnek a bemutató előadását október 10-ikére tűzte ki az igazgatóság. A színpadon, a balett-teremben és a színház műhelyeiben szorgosan folyik a munka, hogy a főpróba napjára teljesen készen legyen a rendkívül nagy kiállítású darabhoz minden. Az operett főpróbáját október 9-ikén délelőtt tíz órakor tartják meg, kizárólag a sajtó meghívott képviselői előtt.

**** L. Komáromi Mariska bucsuja.** *L. Komáromi Mariska* asszony holnap, szerdán bucsuzik el véglegesen a *Magyar Színház* közönségétől. A művésznek egyik legjobb szerepében, *Rákosi-Szabados: A bolond* című operettjének *Bimbilla* szerepében lép fel. A művész, mint értesülünk, ezzel hosszabb időre vonul vissza a budapesti színpadtól, mert egyelőre állandó szerződést nem vállal, hanem az előbbkelő vidéki színpadokon fog vendégszereplni.

**** A takácsok.** *Hauptmann* híres műve, a *Vigszínház* nagyhatású műsordarabja, a *takácsok*, a következő ujdonságnak: a *Coralie és Társa* című bohózat bemutatója miatt még csak négy ízben kerül színpadra, úgy hogy szombaton, október 6-án túl a darab egyelőre lekerül a műsorról.

**** A Népszínház ingyenes előadása.** A *Népszínház* ingyenes előadását, amelyet az igazgatóság a király nevenapja ötletéből rendez, esütőtűk délután tartják meg. A *szökött katona* című népszínművet adják elő.

**** A pezső miatt.** A *bécsi* opera egyik legutóbbi *Denevér* előadásán mulatságos kis epizód történt, amely azonban nagyon veszélyeztetette az előadást. Az operett második felvonása, tudvalevőleg, *Orlowszky herceg* bálján történik s ezen az elsőrendű szereplő igazi pezsőt kapnak, míg a karszemélyzet valami savanyu lörével kénytelen beérni. Az említett előadás a kórus néhány tagja elhatározta, hogy ők is igazi pezsőt kaparitanak maguknak s mikor a pezsőt hozó egyik szolga megjelent, körülvették s a szolga kénytelen-kelletlen tiltógett nekik. Ez azonban oly zavart csinált a kórusban, hogy a zenekar már rége megkezdte a finálé ismeretes, szép keringőjét, mikor a kórus még mindig ott tologlott a pezső körül és nem énekel. Csak a karmester ügyessége mentette meg a finálét.

**** A női kalap a színházban.** Egy new-yorki színház igazgatója nagyon öletesen vetett véget egy nálunk is ismeretes mizériának. Miután a hölgyek minden inteme ellenére is nagy tollas kalappal a fejükön vonultak be a földszintre, kiadta a rendeletet, hogy az asszonyok ezentúl csak a földszint jobb oldalára nyerne bebohosztást. Mindjárt első este könyörtörsére került a sor. A hátrább szorult hölgyek semmit sem láttak a színpadon történetekből és olyan felfordulás keletkezett, hogy néhány asszonyt a rendőrség vezetett ki a színházból. Azóta a hölgyek kalap nélkül jönnek a színházba. A példa követésre méltó.

**** Népdalok.** A legújabb és legszebb 16 magyar népdal, cigányos modorban átírva, szerkesztette *Huber Sándor*. Ez a címe a legújabb magyar dalgűj-

teménynek, melyet igazi élvezettel lapoztunk végig. Valóságos kincses háza ez a fűlbeműző szép magyar nótáknak. Összinte elismerésünket fejezhetjük ki *Huber Sándornak*, a legújabb 101 magyar népdal izléses és a magyar nóta íránt ritka érzékeléssel való összeállításáért és a briliáns átírástért. Voltak eddig is hasonló gyűjtemények, de a *Huber-féle* mindannyit fölülmúlja, mert a 101 magyar dal között egyetlen egy sínes seletés vagy kivétel való. Találkozunk benne régi ismerősökkel, de legnagyobb része kedvelt új magyar nóta. *Rozsnyai Károly* kiadónak dícséretére válik az igen szép kötet díszes kiállítása.

**** Hollós Máttyás.** A *Magyar Színház* felkérésére, a kolozsvári Máttyás király-szobor leleplezése alkalmából, történeti színművet ír *Bródy Sándor* és *Rákosi Viktor*. A darabot a *Magyar Színház*lag egyidejűleg hozza színpadra a kolozsvári Nemzeti Színház is. A szobor-bizottság megbízásából ugyanis *Szvacsiná Géza* polgármester levelet intézett a szerzőkhöz, kérvén őket, hogy darabjukat, az országos ünnepségre, — amelyen a király és a parlament is jelen lesz — engedjék át. Ugyancsak felszólította a szobor-bizottság az ország minden szinzigazgatóját, hogy a kegyeletos napon adassa elő *Hollós Máttyást*.

**** Patti Adalina Stockholmban.** *Patti Adalina*, akiről egyre az a hír járja, hogy nem fogja többé hallhatni egykor csodaszéru hangját, a múlt héten *Stockholmban* két jótékony hangversenyben énekel az udvari operában. Mindkét hangverseny persze nagy esemény volt a svéd fővárosban s az első estén maga *Oszkár király* is jelen volt a hangversenyen, amelyet végig is várt. A király hosszabban társalgott a művésznővel s a *Pro litteris et artibus* rendjellel tüntette ki. *Pattinak* óriási sikere volt s nagy ovációkban részesítették, amiben alkalmasint része van annak is, hogy a művésznő ez idő szerint tudvalevőleg svéd báróné, amennyiben a múlt évben *Cederström báróhoz* ment nőül, aki nálánál vagy — harminc esztendővel fiatalabban. *Patti* különben férje rokonságának a meglátogatása céljából ment *Stockholmba*.

**** Délutáni előadások a Vigszínházban.** A *Vigszínházban*, mint értesülünk, október 14-ikén kezdik meg a délutáni előadásokat. Az előadások kezdete délután három órakor lesz.

**** Sorma Ágnes Bécsben.** *Sorma Ágnes*, a párisi sikereiről híressé vált német drámai színésznő, karcsöny táján vendégszereplni fog a *bécsi* *Raimund-Theaterben*. A művésznő *Sudermann* új drámájában, a *Másodvirágzásban* kezd meg vendégjátékát.

**** Mahler-affér.** *Mahlernek*, a *bécsi* opera igazgatójának, az osztrák esztendővárosban szinte közmondóssá vált idegessége egy kis afférnek volt a napokban a szülőke. Az ideges igazgató a *Cosi fan tutti* című dalmű próbjába közben olyan élesen összeszóllalkozott az opera egy énekesével, *Noval* ural, hogy az énekes, mint egy *bécsi* újságban olvassuk, lovgias utra akarja terelni az ügyet.

**** A gyógyuló Björnson.** *Björnsterne Björnson*, az ismert norvég drámaíróról megírtuk a minap, hogy utközben súlyos beteg lett, úgy hogy kénytelen volt külföldre tervezett útját félbeszakítani. *Björnson*, mint *Krisztianióból* jelentik, annyira jobban van, hogy a napokban már Dél-Tirolba utazik, ahol befejezi *Laboremus* című új drámáját.

**** Ibsen drámaírói jubileuma.** *Krisztianióban* érdekes jubileumot ült szeptember 28-ikán *Ibsen Henrik*, a nagy norvég drámaíró. Ekkor tellett be ötven esztendeje annak, hogy első darabját előadták.

**** Új zeneművek.** *Géczy István* *Amit az erdő* meséi című nagyszerű darabjának a zenészámai, amelyeket *Mocsary Imre* szerzett és *Sziklai Kornél* pompás operettjének, a *király és királyfi*nak zenéje megjelent a *Schunda V. József* cég kiadásában. Mind-egyik fűzet ára 3 korona.

**** Hangverseny a Telefon Hírmondóban.** Ma este ismét házhangversenyt rendez a *Telefon Hírmondó*, hogy előzetőknek az est egyhangúságát fűszerozza. A hangverseny, amely mint rendezés fél 9 órakor veszi kezdetét, közreműködnek: *König Renée*, *Márkus Aranka* és *Fátyol Klára* cimbalomművész nő, *Kornai Rikhard* és *Mannekei Jacques* urak. A hangverseny után 10 óráig érdekes híreket olvastat fel a beszélő újság szerkesztője, azután pedig 11 óráig még katona- és cigányzene lesz hallható felváltva a *Hírmondó* hallgató kagylóján keresztül.

A legszebb budapesti színésznő. Éppenséggel nem eszadalkoznánk rajta, ha valamely élelmes bookmakernek eszébe jutna szépségtotalisateurt szervezni arra az általunk már említett szépség-versenyre, amely a *Magyar Színpad* című színházi újságban most folyik. A közönség szavazása szeptember 20-ika óta folyik s a budapesti színpadok szépeinek a chance-ai napról-napra változnak a szerint, amint a közönség az egyike vagy a másika küld be több voksot, míg aztán október 30-ikán, mikor a szavazás befejeződik, a budapesti színpadok valamelyik szépsége győztesen kerül ki a választásból, mint legszebb. A szavazatok száma a mai napig a következőképpen oszlik meg:

Szavazat	Szavazat
Hegyesi Mari . . . 928	Bojár Teruska . . . 304
Blaha Sári . . . 852	Rózsa Lili . . . 222
P. Lukács Juliska . 804	Dóry Margit . . . 219
Gombaszögi Margit. 729	Varga Anna . . . 201
Küry Klára . . . 546	Cs. Alsöghy Irma. 173
Z. Bárdy Gabi . . . 521	Varsányi Irén . . . 136
Márkus Emilia . . . 309	Lukey Gizella . . . 105
Fedák Sári . . . 307	

Emlékezés Dumas filsre.

Írta: *Marcel Prévost.*

(*Marcel Prévost* híres darabját, a *Félszüket* [a napokban elevenítették fel a párisi Athéné színházban. Ehhez az alkalomhoz fűzte a szerző alábbi emlékezéseit.]

Két hete nem ültem az íróasztalom mellett, két hete már, hogy késő délutánig a színházat bujom, ahol a *Félszüket* próbáljuk nagy szorgalommal. Nagy öröme minden szerzőnek az ilyen felelevenítés, tisztább, zavartalanabb öröm mint a premiér. A premiéren még bizonytalan a darab sorsa, a reprise már azt jelenti, hogy megmaradt. És mégis, az örömet, melyet a próbák keltenek, megzavarja egy szomorú emlékezés. Egyre keresek a sötét földszinten valakit, valakit, aki az első próbákról sohasem maradt el. Hiába; már nyugodtan pihen kinn a temetőben, alig néhány lépésvyire állott a nőtől, akinek a *Kaméliás hölgyben* örök emléket állított.

Mikor a *Félszüket* kéziratát visszahozta a másoló, rögtön elküldtem a darabot *Dumasnak*, azzal a kéréssel, hogy olvassa el és mondjon róla őszinte ítéletet. A darabot akkor már elfogadta, sőt ki is tűzte volt a színház, de kíváncsi voltam *Dumas* véleményére és egyes apróbb változtatásokat megtettem volna a tanácsára.

Reggel küldtem el a csomagot, még aznap este megjött a válasz:

Kedves barátom, — már elolvastam.

Nagyon tetszik, de volna néhány megjegyzésem.

Ha lehetséges, jöjjön el holnap reggel kilenc-kor hozzám. Majd a reggelinél meghánytorgatjuk a dolgot.

Viszontlátásig

Dumas Sándor.

Másnap reggel pontosan megjelentem a kitűzött időben. A mester rendes szokása szerint az ebédelőben fogadott, világos kék halóköntésében élémbe sietett, — Nagyon tetszik a darabja, hiszen megírtam. A témája ugyan ellenszenves a közönség előtt, de az nem baj. Nem egyszer voltam már hasonló helyzetben és mindig én maradtam felül. De ön nem elég óvatos.

És elsorolta aggodalmait. Leginkább azt kifogásolta, hogy a környezetet nagyon is sötét színekkel festettem.

En védekeztem.

— Hiszen csak a merő igazságot írtam. Persze, ez az igazság, hála Istennek, nem minden párisi családban igazság, de ott, ahol az én szereplőim élnek, igenis az. Ha pedig nem festem híven a milieut, akkor még úgy sem fogadtatja el a közönség a hősnőmet. — Igaza van, kedves barátom, de majd meglátja, hogy nekem is igazam van!

Én *Dumas* minden erősködése ellenére nem változtattam a darabon, de egyet megtanultam a mestertől. Megértettem beszédeiből, hogy a színpad nagyit. Erősebb teszi azt, ami erős, gyengébbé azt, ami gyenge. A kellemetlen életigazságok tiszszerte kellemetlenebbek a színpadon, mint az életben. Enyhíteni kell rajtuk, hogy mint igazságok hassanak.

Érdekes volt, mikor *Dumast* egy percre elragadta legyőzhetetlen hajlama a romantikához és hirtelen így szólt:

— Maud megadhatná magát *Matimenek*, hogy meggyőzze őt ártatlanságáról, és aztán rögtön megölné magát . . .

Mikor észrevette elképédésemet, azonnal visszavonult:

— Nem, nem, legjobb úgy, a hogy ön megírta.

A premiére közönsége *Dumasnak* adott igazat. Mikor *Matime* végleg elhagyja *Maudot*, elégtelen moraj futott végig a színházban. Hauding asszony szépsége valószínűtlenné tette ezt a befejezést, meg aztán a mi közönségünknak azt akarná, hogy jó vége legyen minden szindarabnak, ha mindjárt a logika és a lélektan rovására is.

Dumas előadás után megvizsgált.

— Ne törődjék vele — biztatótt — a közönség majd megbékél. Mindig enged. A *Fils* naturel premiére előtt *Montigny* könyörgött, hogy változtassam meg a befejezést. Azt mondta, hogy ha apa és fia végül összeülnek, legalább húszszal több előadást ér meg a darab. Igaza volt. A befejezés nem tetszett, a darabot levágták, de most egy éve, felelevenült, százszor ment egyfolytában. A közönség enged.

És ismét igaza volt. A *Félszüket* műsoron maradt hónapokig. És mikor őszkor találkoztam *Dumas*val, azzal üdvözölt:

— Na ugy-e megmondtam, hogy a közönség megbékél?

Akkor láttam utoljára. Néhány hónappal később kikisértük a temetőbe. Meghült az *Augier*-szobor leleplezési ünnepélyén.

Ót esztendő mulott el azóta és én, hogy most

ugyanabban a színházban ugyanazt a darabot próbáljuk, valahányszor egy szalásabb alak bukkan fel a nézőtér homályában, azt hiszem, hogy ő jött ide megint és várom, hogy megszólaljon.

MŰVÉSZET.

□ **A téli műtárlat.** Az 1900—1901. évi téli kiállítás december hónap 1-én nyílik meg és 1901. január 15-ig marad nyitva. A bejelentés határnapja november 6-án, a beküldésé pedig november 15-én esti 6 órakor jár le. Akik a tárlaton részt venni óhajtanak és meghívást nem kaptak, forduljanak az iránt a *Műcsarnok* titkári hivatalához.

□ **Mannheimer Gusztáv — Méri Gusztáv.** Fáradtság küzdelmekkel és hosszu, termékeny munkálkodással szerzett jelentőséget és becsületet *Mannheimer* Gusztáv a nevének. Megszoktuk már, hogy ezt a nevet mindig kiváló alkotásokon olvassuk. Most a *Mannheimer* nevet kitűri a jövődó kiállítások katalógusából maga a viséje. *Mannheimer* Gusztáv megmagyarosítja a nevet s ezentul így írja: *Méri* Gusztáv. Reméljük, hogy a művészete a régi marad s az új névnek épp annyi becsületet szerez, mint amennyit szerzett a réginek.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Klasszikus bűnpercek.** E cím alatt *Lucián* (Zöldi Márton) tollából igen érdekes munka jelenik meg a jövő héten. *Lucián* kollegánk munkája kacagató, de egyuttal klasszikus értékű paródiája az új büntető jogszolgáltatás aprólékoskodásainak. Tíz világtörténelmi és irodalmi nevezetességet állít a szerző a törvény sorompói elé s letárgyalja bűnügyeit a modern törvénykezési milieuban. Az eleven hőkezeti hang, a szellemes ötletek mély szatirai mederben ömlenek. *Lucián* munkáját nagy élvezettel fogják olvasni mindenütt. A *klasszikus bűnpercek* ezek a hősei: *Shylock*, *Brutus*, *Borgia Lukrécia*, *Margaréta és Faust*, *Páris*, *Don Quixote*, *Sokrates*, *Dávid király*, *Stúdt Mária*, *Medea*.

○ **A Művészet** című kéthetenként megjelenő képes lap, amelynek szerkesztője Cs. Székes Kálmán s 16 munkatársa *Beniczkyné Bajza Lenke*, érdekes tartalommal jelent meg. Művészeti cikkeket írt Szana Tamás, előszót Móra István, Jane Azur, utiratotz Török Irma, regényt *Beniczkyné Bajza Lenke* és *Wildenbruch* (fordította Hann Peppi), költeményt *Zilahy Gyula*, *Pap Zoltán*. Sok szép reprodukció is van a füzetben.

EGYESÜLETEK.

(Az Otthonból.) Az Otthon írók és hírlapírók körének választmánya ma délután 4 órakor *Rákosi Jenő* elnöklésével ülést tartott. Az elnök bemutatta *Rajna* Ferencnek, a Magyar Színház igazgatójának levelét, amelyben a *Lindh* Marcella asszony egyik vendégzereplésének bizonyos jövedelmi hányadát az Otthonnak ajánlja föl és az ajánlat elfogadását kéri. A választmány köszönettel ellátta ezt az ajánlatot. *Lendvay* Sándor ellenőrnök a kör belső ügyeit érintő előterjesztései után a tagsági főlvelekre került a sor. A választmány 4 pártoló tagot vett föl.

(A Magántisztviselők Országos Nyugdíjgyesületé) múlt hónap 30-án tartotta meg első őszi igazgatósági ülését. A nyári hónapokról szóló üzleti jelentés szerint az egyesületi tagok részére csaknem három millió évi nyugdíj van biztosítva s az egyesület vagyona ma már jóval felülhaladja az egy milliót. A fentemlített időközben befolyt nagyobb adományok *Neumann* testvérek (Arad) alapítványa 500 korona, *Groedl* testvérek (M.-Sziget) 400 korona, *Königsarter* Hermann báró újabb adománya 200 korona, Országos Központi Hitelszövetkezet 100 korona, gróf *Berchtold* Richárd 100 korona, *Posilovics* György éresek 50 korona, a Szt.-Lukácsfürdő r. t. újabb adománya 50 korona és még számos kisebb adomány. Kintáltak az ülésen három elhalt tag özvegye részére visszatérítés és még külön segítség fejében összesen 1306-03 koronát. A női tisztviselők országos egyesületének, a kir. törvényszéki végrehajtóknak, a megyei körjegyzőknek és a vidéki nyugdíjjal nem bíró városi tisztviselőknek csatlakozás iránt beadott kérelmével az igazgatóságnak ezen az ülésen még nem foglalkozhatott, miután az ügy áttanulmányozására kiküldött bizottság munkáját még nem végezhette be.

VIDÉK.

— (Veszprém vármegye közgyűlése.) *Veszprém* vármegye közönsége folyó hó elsején és másodikkán tartotta meg dr. *Fenyvesy* Ferenc főispán elnöklésével október havi rendes közgyűlést a bizottsági tagok szokatlanul nagy érdeklődéssel. A nagy érdeklődés oka az volt, hogy a vármegyei utalás leírheinek fedezésére az állandó választmány 2%-os megyei pótdadó kivetését indítványozta. Az indítványt a közgyűlés *Jókuty* Albert, *Hunkár* Dénes, *Barthalos* István, *André* Gyula, *Kenessey* Zoltán, továbbá dr. *Purgly* Sándor, *Szabó* Imre, dr. *Óváry* Ferenc orsz.

képviselők hozzászólása után egyhangulag elvetette s *Szabó* Imre orsz. képviselő indítványára egy bizottságot is küldött ki a közgyűlés, meggyőződését szerzendő arra nézve, vajjon az utalás terhek miként volnának a jelenlegi adózás keretében s mily megakarítások révén fedezhetők. Az 1901., 1902. évekre a költségvetés többi tételeit minden kifogás nélkül elfogadták. *Jókuty* Albert indítványára a vármegye közgyűlése a Széll-kormány üdvözlését is elbátározta, s még az együtt ülő közgyűlésből *Széll* Kálmán kormányelnökhez a következő tartalmú táviratot menesztette:

Veszprém vármegye együtt ülő rendes közgyűlésében Nagyméltóságod személyéhez és Nagyméltóságod által képviselt szabadelvű eszmékhez való törhetlen hűségét egyhangyán felkesedéssel kifejezve, Nagyméltóságod irányában őszinte bizalmát nyilvánította.

SPORT.

*. **A nemzetközi versenybirkózás.** A nemzetközi versenybirkózás mai eredménye a következő: Elsőnek *Raicicvi* és *Celestin Moret* birkóztak, mérkőzésük azonban eldöntetlen maradt a két óráig tartó mérkőzés után is. Holnap folytatják a mérkőzést. *Kara* Ahmed *Kreindl* Edével birkóztak s hat és fél pernyi küzdelem után *Kara* Ahmed lett a győztes. Ezután *Nollys* Ignác és *Lassartesse* mérték össze erejüket. Tizenegy pernyi küzdelem után *Lassartesse* letépette ellenfelét. *Pibens Charles de Nancyval* mérkőzött s a küzdelemből 15 másodperc alatt *Pibens* került ki győztesként. Végül *Hackenschmidt* mérkőzött *Poirée* Charlesal s öt perc és 10 másodpernyi küzdelem után *Hackenschmidt* lett a győztes.

*. **Fogadások.** A Szent László-díj és Ausztradij kezdi a helyzetet dominálni. A László-díj fogadásaiiban *High Licestershire* szerepel 3 szoros pénzzel, mint első favorit, utána *Pompador*-t fogadják leginkább, mely 5 kilogramm előnyt kap tőle. Az Ausztradij fogadásaiiban a favorit *Zászlós* oddsza 4, míg *Namounára* már 7 szerest ígérnek. Az Ausztradijban különben nemesak *Namouna* képviseli a német tenyészést, hanem még két kétéves is: *Zuleika* és *Daedalus*.

Őszi löversenyek.

(Hatodik nap.)

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, október 2.

A mai napról sokáig fognak még regélni az emberek; talán örökre megmarad a lóbarátok emlékében s szállani fog unokákról unokákra az az eset, hogy egy kétéves handicapben 696 volt a totalizátor-osztalék tízre, amilyen még a budapesti versenytéren sohasem esett meg. *Biztos* volt ez a győztes, melyet nevéhez nem méltón abszolúte nem vetek biztosra a fogadók a kétévesek nagy handicapjében, annyira, hogy egy-két 5 és tíz forintos tétlen kívül nem is volt rá fogadás. *Biztos* a minap egy kisebb kétéves versenyben futott rosszabb lovakkal, de mert annak rövidebb távolsága volt, mint a mai versenynek s ezentul úgy *Hastrmann* nevű kollegája start után kiméltlenül hasba rugta, csak negyedik helyre érkezett be. A győzelem szenzációját fokozta az, hogy *Biztos* egy *Mándi* nevű magyar lovasfőj ülte.

A verseny nap máskülönbön szép volt, szebb talán az összes eddigieknél. Nagy közönség mozgott a totalizátor körül s ezuttal nem hiába, mert volt néhány verseny, melyet meg lehetett nyerni. Ilyen volt *Almaviva* győzelme az első versenyben, *Ritka II.* győzelme és *Gaudriolenak* csaknem holtbizonyosra vett nyerege a nagy handicapben. *Morgan* ma is excellált; *Almaviván* győzött s a többi valamennyi lovalgása kis chanceu lovakkal a második helyre végződött. Csak *Gourgandine*-nal volt helyzetlen, melyet verseny közben akcidenst ért.

A mai eredményeket itt adjuk:

I. **Pehely-díj.** Távolság 3200 méter. Díj 4000 kor. Mr. *Redgrey Almaviva*-ja (Morgan) első, *Diva* (Wilton) második, *Bohème* (Black) harmadik, azután *Retford*, *Néha-Néha*. Ika. Itélet 3 hosszsal igen könnyen első, fejhosszal harmadik. Totalizátor: 10: 29. Helyrefogadások: I. 59: 84, II. 50: 62.

II. **Zuglót-díj.** Távolság: 2000 méter. Díj: 3000 korona. Lov. *Lederer* S. *Ritka II*-je (Bulford) első, *Patrizierin* (Hyams) második, *Bolygó* (Black) harmadik. Több ló nem futott. Itélet: 2 hét hosszsal könnyen első, rossz handicap. Totalizátor: 10: 13.

III. **NYílt handicap.** Távolság 1600 méter. Díj 6000 korona az elsőnek, 1000 korona a másodikkal. Szászbereki ménes *Gaudrioleja* (Slack) első, *Catcher* (Southey) második, *Felleg* II. (Sands) harmadik. Azután: *Leader*, *Fagon*, *Häng* di' an, *Mondaine*, *Gourgandine*, *Titok*. Egy hosszsal könnyen első, egy hosszsal harmadik. Totalizátor: 10: 25. Helyrefogadások: I. 50: 148, II. 50: 156, III. 50: 143.

IV. **Kétévesek nagy handicapja.** Távolság 1400 méter. Díj 6000 korona. *Schossberger* I. *Biztosa* (Mándi) első, *Akárhogy* (Bulford) S. második, *Timor* (Morgan) harmadik. Azután: *Eros*, *Saffi*, *Jász*, *Nelus*, *Csillag*, *Spectabilis*, *Vieux Garçon*, *Szeurevaló*, *Igric*.

Szárnyas, *Baedecker*. Itélet: Nyakhosszal biztosan nyerve, hat hosszsal harmadik. Totalizátor: 10: 696. Helyrefogadások: I. 50: 686, II. 50: 152, III. 50: 184.

V. **Eladóverseny.** Távolság 1000 méter. Díj 2000 korona. *Mauthner* V. *Idája* (Southey) első, *Pattogó* (Morgan) második, *Rózi* (Prudames) harmadik, futott még: *Megaera*, *Intruder*, *Remek* és *Ordur*. Itélet: Totalizátor: 10: 58. Helyrefogadások: I. 50: 74, II. 50: 78, III. 50: 68.

VI. **Nagy-handicap.** Távolság 1000 méter. Díj 3000 korona. *Péchy* Andor *Hangyája* (Wilton) első, *Booky* (Morgan) második, *Pirosító* (Adams) harmadik, futott még: *Nachtwächter*, *Maida*, *Florestan*, *Oppositio*, *Anita*, *Jagello*, *Parole*, *Mary* *Diamond*, *Ignatieff*, *Kosmopolit*, *Famulus*, *Völegény* és *Jambó*. Totalizátor: 10: 52. Helyrefogadások: I. 50: 86, II. 50: 144, III. 50: 192.

Nyílttér.

Védjegy

Vese, húgyhólyag, húgydara és kövszény-bántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek krutatos bántalmainál, orvosi tekintélyek által

a Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatása!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvízkezelőtelepeken és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Budapesten, főraktár Edeksuty L. urnál.

Nyilvános köszönet.

A székesszövárosi tüzoltóságunk és **Markosovszky** parancsnok urnak, a **budapesti Önkéntes Tüztöltő-Testület**-nek és **Kálmán** szakasparancsnok urnak, a **Spitzer Gerson** és **Társai** cégyári tüzoltóságának és **Klein** parancsnok urnak, a **Dunagőzhajózási Társaság** hajógyári tüzoltóságának és **Ruh** parancsnok urnak, valamint saját gyári tüzoltó-testületünknek és parancsnokaink **Müller** urnak, őszinte köszönetünket fejezzük ki azon ügybuzgó, céltudatos és önfeláldozó munkálkodásukért, melylyel a tegnap este gyárunkban keletkezett tűznek terjeszkedését sikerült megakadályozni olyannyira, hogy gyári üzemünket akadálytalanul folytathattuk.

Goldberger S. m. F.
és Fiai.

Az Általános
Takarék-és Hitelszövetkezet.

V. József-tér 13. szám.

1900. évi harmadik negyedének kimutatója:
Tagok száma: 1700. Üzletresek száma: 8630.
Beizett tőke: korona 912,957.36 f.
Kiadott kölcsönök: " 92,279.58 f.

Az igazgatóság:

Silberger Károly, elnök, *Wertheimer* Albert, alelnök, *Wertheimer* és *Frankl* cég főnöke, *Engl* Hugó, *Engl* Bernát és *Társai* cég főnöke, *Oesterreicher* Márton, *Weisz* Vilmos, *Kann* és *Heller* cég főnöke.

(Az e rovat alatt közöltetnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Uj tanácselnök a Kurián.** *Szabó* Miklós kuriai elnök elnöklésével ma délelőtt tíz órakor teljes ülés volt a legfelső bíróság elsőemeleti dísztermében. Az ülés megnyitása után az elnök közölte a teljes számban megjelent bírákkal, hogy a király *Sebestény* Mihály kuriai bírót, aki *Andrássy* Béla tanácselnök nyugalmába vonulása óta vezette a második büntető tanácsot, tanácselnökké nevezte ki. *Nemeth* Lajos bíró erre fölolvasta az igazságügyminiszter átiratát és *Sebestény* nyomban letette az elnök kezébe az esküt. A teljes ülés ezután néhány kisebb folyóügyet intézett el.

§§ **A Gubics-ügy a királyi táblán.** *Gubics* György nyugalmazott címzetes pénzügyi számtanácsos bűnügyét ma tárgyalta a budapesti királyi tábla második büntető tanácsa. A vádlott száznegy hamisított nyug-

lával mintegy kétszáz ezer koronával károsította meg a magyar kincstárt oly módon, hogy az állami nyugdíjra vezetett számfeljö könyvben, az elhalt állami nyugdíjasoknak nyugdíjigényét főnnállónak tüntette föl. Evvel a hamis számfeljessel tíz évig üzte büns manipulációit s összesen százketvennyolcezer kilencszázharminckét koronával károsította meg a kincstárt. A budapesti törvényszék közokirathamisítás büntetőtörvényével összevontul a törvénnyel és tíz évi hivatalvesztéssel sújtotta a hetvenhárom éves vádlottat, aki enyhítésért és a minősítés ellen, míg a királyi ügyész súlyosításért fölébegett. A tábla Ráth Zsigmond bíró előadásában tárgyalta ma a számtanácsos bűnügyét és meghallgatva dr. Vargha Ferenc fő-ügyészhelyettes vádját és dr. Wolf Vilmos ügyvéd védelmét, csupán kilencvenhét rendbeli, folytatálagosan elkövetett közokirathamisítás büntetésében mondta ki bűnösnek, a kiszabott büntetést azonban helybeahagyta. A védő a törvény helytelen alkalmazása és az enyhítő szakasz mellőzése miatt semmisségi panaszszal megy a Kuriához.

§§ Takarmánytolva. Jankó Ferenc és Eresényi Károly hentesek lovai közös istállóban állottak a Röp-pent-utca egyik házában. A lovak igen békésen megértek egymás mellett, de a két kocsi csakhamar összetűzött egymással. Puchli Gábor, a Jankó kocsiát az vágta a másik szemébe, hogy lopja a takarmányt. Arcul is ütötte a fiut, aki bosszút forralt ellene s rá-lőtt Eresényire. A golyó ugyan nem ütött halálos sebet, de Puchli megugrott s Sárosipatak táján tartóztatták le a rendőrök.

Igy került ma a fiatal legény a budapesti esküdt-szék elé, amely gyilkosság kísérletéért vonta felelősségre. A tárgyaláson Zsitvay Leó elnököl, szavazóbírák voltak: Lenk Gyula és Sántha Elemér. A vádat Sölley Barnabás dr. királyi ügyész képviselte, a vádlottat dr. Weiss Ödön ügyvéd védte. A vádlott avval védekezett, hogy a durva bántalmazást már nem tudja elviselni s ezért állott bosszút.

— Ha én nem tettem volna semmit, mondta, ő szurt volna le a kését, amelyet már ki akart rántani a csizmagatásból. Nem céloztam rá, a revolverlövessel csak rá akartam ijeszteni, hogy ne bántson mindig, és tudja meg, hogy olyan emberrel van dolga, akit nem lehet mindig szidni, ütni és verni.

Az elnök konstataulta, hogy Eresényit mindenki szüdes, békés embernek ismeri.

Maga Eresényi Károly azt beszéli, hogy a legény a vasvilla nyelvvel ütötte a lovat, ezért aztán arcul-ütötte.

A tanúk s orvosszakértők meghallgatása és a perbeszéd után az esküdtek esti 6 órakor verdikt-hozatalra vonultak vissza. Félőrai tanácskozás után az esküdtek verdiktjét főnökük, dr. Huszár Kálmán hirdette ki. E szerint Puchli Gábor az esküdtek bü-nösnek mondották ki a súlyos testi sérítés végében és ez alapon a törvényszék hat hávi fogházra s 100 korona pénzbüntetésre ítélte. A hat hónapi fogházból a törvényszék 5 hónapot kitöltőnek vett az elszenvedett vizsgálói fogság által. Az ítélet jogerős.

§§ A répcé-szent-györgyi gyilkosság. Szombat-helyről táviratozzák, hogy az ottani törvényszék ma hozta meg ítéletét a répcé-szt.-györgyi gyilkosok bü-nörében, akik március 7-én Lichtenstetter Sándort és nejét meggyilkolták. Pete Postás Jánost kétél általi halálra, Illés Antal életfogytiglani fegyházra, Kovács Borbély Józsefet és Jánost 15—15 évi fegyházra ítélte a bíróság.

TÁVIRATOK.

Berlin, okt. 2. Auerbach Berthold ismertnevű regényíró özvegye ma meghalt.

A osztrák pártok versengése.

Prága, október 2. A Narodni Listi ma cikket ír a trautenauji német pártgyűlésről. Az ifju-csehek lapja kijelenti, hogy Körber miniszterelnök most már meggyőződhetett róla, hogy törekvései hiábavalók. A cseh nép gyalázatos módon lemondana jövőjéről, ha ellenségei megalázó diktátumának alávetné magát. A kormányval szemben a csehek csak erre az álláspontra helyezkedhetnek: vagy velünk vagy ellenünk. Alkotmányos államban nem szabad megtérni, hogy a kisebbség uralkodjék a többségen.

Innsbruck, október 2. Körber miniszterelnök hátró Malftinak, az olasz klub elnökének levelet írt, melyben visszautasította a reichsrath olasz képviselői által nemrég támasztott követeléseket. A miniszterelnök kijelenti, hogy a követelések teljesítése, mivel ez az ország és a tartománygyűlés egységét érintené, ki van zárva. Arra azonban hajlandóan nyilatkozik, hogy a mostani alkotmány keretén belül oly gazdasági és közigazgatási intézményeket létesítsen, melyek az ausztriai olasz lakosság érdekeit előmozdítják.

Bécs, október 2. Egy kommuniké szerint ma délután az összes tartományok alkotmányhü nagy-birtokosságának bizalmi férfiai Thun Oswald gróf elnöklésével értekezletet tartottak, melyen a párt képviselői beszámoltak a lelojalt ülések eseményeiről. Az értekezlet a párt képviselőinek magatartása felett leg-kevesebbet elismerését fejezte ki, köszönetet szavazott nekik és azt az óhaját fejezte ki, hogy az e csoportból választandó képviselők a jövőben is ugyanily értelemben működjenek. Ezután behatón megbeszéltek a politikai helyzetet és a választási akciót.

Kréta ügye.

Bécs, okt. 2. Alapos értesülések nyomán jelenti N. W. T. a hogy György görög hercegek az európai udvaroknál teendő látogatása kevés reménnyel ke-ceséget, mert a hatalmak egyáltalán nem hajlandók az aktuális politikai kérdések közé felvenni a krétai ügy rendezését.

A boerok utolsó harcail.

Lindley, október 2. A boerok szombaton éjjel Kaffirkraalból jövet megtámadtak egy angol őresor-porot. Egy angol katona elesett, egy másik megse-besült. Egy fogságba esett boer teljes angol lovassági egyenruhát viselt.

Az angolok hirdetőmenty tettek közzé, amely agyonlövésselel fenyeget minden boert, akit angol egyen-ruhában találnak.

Hir szerint a boerok Lindley környékén husz szinesbőrű bennszülöttet agyonlőttek, ami a bennszü-lött lakosság közt nagy rémületet idézett elő.

London, október 2. A Daily Telegraph-nak je-lentik Lourenço-Marquezból tegnapi kelettel: Egy egész testőrdandár elhagyta Komatiportot és vissza-tért Angliába.

Köln, október 2. Oportóból táviratozzák a Kölnische-Zeitungnak: 3000 boer átment a határon s a portugál csapatok előtt valamennyien ellen-állás nélkül letették a fegyvert. A boerok fegyvereit és löszereit a portugál hatóságok Mozambiqueba küldték megőrzés céljából. A lisszaboni kormány elhatározta, hogy csak bizonyos helyeken enged-i letelepedni a bevándorló boerokat.

Krüger.

Brüsszel, október 2. Krüger közvetlenül meg-érkezése után emlékiratot fog intézni a hágai nemzet-közi békebirósághoz, hogy lépjen közbe a boerok érdekeiben.

Lisszabon, október 2. A Mosambique főkor-mányzója Krüger nevében gratulált Károly portugál királynak az ő és a királyné születésnapja alkalmá-ból és egyuttal Krüger hádját tolmácsolta azért a ven-dégszeretetéért, melyet a lourenço-marquezi kormányzó házában élvezett.

A bolgár-román konfliktus.

Szofia, október 2. A román képviselőház intézett bolgár választ-jegyzék közli a románok ellen elkövetett zsarolással vádolt macedónok elleni vizsgálat eredményét. A kihallgatott tanúk közül ötven kijelentették, hogy fenyegetések hatása alatt bizonyos Murdjew nevű embernek pénzüsségeket fizettek. A többi vád ügyében a vizsgálónak semmi eredménye sem volt. Murdjew ellen meg-indították a vizsgálatot.

Az orosz flotta fejlesztése.

Pétervár, október 3. A tengerészeti miniszté-rium 1901. évi költségvetése a félhivatalos Kron-stadszki Vjesztnik jelentése szerint 97,097,666 rubelt irányoz elő. Ebből 60 milliót rendes hadászokra és 16 milliót a flotta szaporítására fordítanak. Kikötői munkákra Libauban 3., Vladivosztkban 2. és Port-Arthurban 3 milliót fordítanak. A jövő évi költség-vetés 10,869,651 rubellel haladja meg a folyó évi költségvetést.

Tolvajok a Vatikánban.

Róma, október 2. Mint biztos hire jár, a Vatikán-ban ismeretlen tettesek feszítővassal feltörték egy pénzszekrényt, amelyből 375.000 lira értékű járadék-cimleteket és 300 lira készpénzt elloptak. A pénz-szekrény a Vatikán második emeletén volt elhelyezve és a vatikáni paloták igazgatóságáé volt, amely a kocsikról, lovakról és a Szent Péter-temp'om díszit-ményeiről gondoskodik. Bizonyos, hogy a tolvajok ismerősek voltak a helyi viszonyokkal és hogy a lopást kunyelmanesen előkészítették. Singarelli vizsgáló-bíró kutatta a tetteseket, de eddig még nem akadtak nyomokra.

Szocialista ujoncok.

Brüsszel, október 2. Az Etoile Belge szerint Vilvordeben heves viszály támadt az imént besorozott ujoncok közt, akik egy szocialista gyűlésen akartak részt venni és a helyőrség katonái közt, akik ezt nem akarták megengedni. Az utóbbiak segítségére jött ka-tonai csapatnak sikerült az ujoncokat visszavinni a kaszárnyába. Hét ujoncot elzártak.

A pestis.

London, október 2. A glasgowi kórházban 21 pestises betegét ápolnak. Két pestisgyanus ember megfigyelés alatt van.

Közgazdasági táviratok.

New York, október 2. A bányatulajdonosok elhatározták, hogy a robbantó anyagok az árát is 2¼ dollárról 1½ dollárra szállítják le horlónkint a munkások számára, de úgy, hogy az árkülönbséget beszámítják a munkásoknak felajánlott 10%-os bé-remélsébe. Egvelőre semmi sem vall arra, hogy a mun-kások elfogadják a bányatulajdonosok ajánlatát.

Bécs, október 2. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.) New York hatalmas javulást jelentett, a lon-doni jelentések ellenben lanyhák voltak s így az itteni piacon hiányzott a direktíva. A csekély részvétel következtében az üzlettelenség még növekedett s az árfolyamok általában 1—2 fillérrel, buza tavaszra 3, idei tengetri 4 fillérrel hanyatlottak. Egyes kőtések fordultak csak elő. Buza őszre 7.78, tavaszra 8.24—8.23, rozs tavaszra 7.87, tengetri május—júniusra 5.44—5.43 koronán. Egyebekben nem volt eladás. Jegyzet-tek: Rozs őszre 7.56—7.57, zab őszre 5.67—5.69, zab tavaszra 5.86—5.87, tengetri szeptember—októberre 6.75—6.78. Felmondottak 500 métermáza búzát.

A kész árúk piacán vásárlási kedv hiányában majdnem teljesen szűnelt az üzlet s az irányzat vál-tozatlanul nyugodt volt.

New York, október 2. (Terménytőzsde.) (Zárlat.)

Gyapot: New Yorkban helyben 10.7½ (10.7½). Nov.-re 9.93 (10.13). Januárra 9.80 (9.95). New-Orleansban helyben 10.¼, (10.¼). — Petróleum: Stand white New Yorkban 7.55 (7.65). Stand white Philadelphian 7.50 (7.60). Refined in Cases 8.85 (8.95). Credit Balances at Oil City 1.12 (1.15). — Zsír: Western steam 7.57 (7.67). Rohe és Brothers 7.95 (7.85). — Tengetri irányzata szilárd. Októberre 46.— (45.¼). Decemberre 42.¼ (42.¼). Májusra 41.¼ (41.¼). — Buza irányzata gyenge. Piros ősz helyben 81.¼ (81.¼). Októberre 80.¾ (80.¾). Decemberre 82.¼ (83.¼). Márc.-ra 85.¾ (86.¾). Májusra 85.¾ (85.¾). Gabona szállítási díja Liverpoolba 4.— (4.¼). — Kávét: Iair Rio 7. sz. 8.¼ (8.¼). Okt.-re 7.15 (6.95). Decemberre 7.30 (7.05). — Liszt: Spring Whea. clear 2.80 (2.80). — Cukor: 4.¾ (4.¾). — On: 29.75 (29.02). — Réz: 16.7½ (16.7½). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, október 2. (Terménytőzsde.) (Zárlat.)

Buza irányzata gyenge. Októberre 76.¾ (76.¾). novemberre 77.¾ (77.¾). Tengetri irányzata szilárd. Okt.-re 39.¾ (39.¼). — Zsír: Okt.-re 7.20 (7.17). Novemberre 7.32 (7.15). — Sealionna short clear 8.30 (8.30). — Sertészsír: Októberre 12.50 (12.57). Decem-berre — (—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Naptár: Szerda, október 3. — Római katolikus: Kandid vt. — Protestáns: Kandid. — Görög-orosz: (szeptember 20.) Teopiszta. — Zsidó: Tisri 10. Jom Kippur. — Nap két: 5 óra 47 percek. — Nyugask: 5 óra 13 percek. — Hold kel: reggel 2 óra 17 percek. — Nyugask: délelőtt.

A horvát miniszter fogad d. u. 4—5 óráig.

Országos honvédelmi gyűlés.

Komáromy Mariska utolsó bucsuföllepte a Magyar Színházban.

Nemzeti Múzeum. Képtár és néprajzi osztály (Csillag-utca 15.) nyitva d. e. 9 órától 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődíjjal tekinthetők meg.

Országos Képtár az Akadémiában, nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Iparművészeti múzeum és iparművészeti társulat állandó bazárja nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Magyar kereskedelmi múzeum és házipar kiállítás a városligeti iparsarkokban délelőtt 9 órától 2 óráig.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3-tól 5 óráig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye (II. Oszlop-utca) nyitva délelőtt 10—1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—7 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—8 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1 óráig.

Iparművészeti múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 10—12 óráig és este fél 7 órától fél 9 óráig.

Közlekedési múzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3 órától 5 óráig.

Földtani Múzeum (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 10 órától 1 óráig. Belépődíj 1 korona.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó osztály és kereskedelmi szakkönyvtár VII. Kerepesi-ut 22. sz. Hivatalos órák délelőtt 9—12 óráig és délután 3—5 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, (a Keleti mintatár és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás, melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városligeti iparsarkokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereske-delmi részvénytársaság) V., Váci-körút 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

Hanusz kávéház Király-utca sarkán, esténként a nagy. kir. honvéd zenekar hangversenye.

Ehm János éttermeiben Nemzeti Színház épület minden este Banda Marci és fia hangversenye.

Putzer György éttermeiben Deák-tér, minden este Schreier hegedű-hangversenye.

Somossy Orseum. Éden színház.

Ferenczi kávéház. Csóka nemzeti zenekarának hang-versenye.

Folles Caprice esténként új műsor.

Tatra kávéház Király-utca Tordajai női zenekarnak hangversenye.

Otthon kávéház minden este 8 órakor Banda Marci veje Dajna Balogh Rudi hangversenye.

Házam kávéház. Horváth Jancsi jeles zenekarának hangversenye.

Erdélyi minta vendéglő. Dalszínház-utca a fővárosi közönség találkozó helye.

Monopol kávéház Váci-körút 37. minden este Oláh Sándor zenekarának hangversenye.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar- és kereskedelem.

Oszták-Magyar Bank. A jegybank állása 1900. évi szeptember 30-án a következő volt: Bankjegyforgalom: 1.467,315.000 korona (+ 64,850.000 K.), érc-értékkészlet 1,202,438.000 korona (+ 2,541.000 korona), váltótárca 410,001.000 korona (+ 55,375.000 korona), lombard-üzlet 66,685.000 korona (+ 5,826.000 korona), adómentes bankjegyártalék: 73,358.000 korona (+ 61,872.000) korona.

Tejelőverseny. Temes-Békáson a temesmegyei mezőgazdasági bizottság e hó 6-án és 7-én állatdijazással egybekötött tejelőversenyt rendez. A díjakat felerészben Darányi földművelésügyi miniszter adta.

Fizetéseketelenség. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Miniocglu A. Bukarest, Gilkie Vladimir Belgrád, Sekira Vencel kárpitos Budweis, Kaschmann András Unter-Kötsch, Kraus Adolf Prága, Schumann Krisztina Bécs, Mautner Adolf Sarajevo, Heller Ignác kereskedő Jász-Arokszállás, Singer József Reichenberg, Schiefner Antal Budweis.

Szesszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 42.- korona pénzben, — korona áruban, Bécsben a nyersszesz ára 44.80 korona pénzben, illetve 45.20 korona áruban.

Borjvásár. 1900. évi október hó 2-án. (A budapesti marhavásártéri vásártéri pénztár részvényirtásaságtól.) Felhajtás: Belöldi élő borju 593 drb, leölt borju — db, bécsi élő borju — db, — db, horvát, növények marha 10 darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. Árjegyzés azonos tételkiből: Árjegyzések. Belöldi élő borju 58-78 l.-ig, l. r. 80-96 l.-ig, kivételes 100 l. 1 kilónként, leölt borju l.-ig II. r. — f.-ig, kivét. — f. kilónként, levonás nélkül. Bécsi leölt borju — f.-ig. Növények marha 40-56 l.-ig, l. r. — f.-ig, II. r. — f.-ig, 1 kilónként, silányabb — f.-ig. Bárány élő — k., leölt bárány — k., kivételes ár — k.-ig páronként. A vásár lanyha volt.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konsumvásár árjegyzése 1900. évi október 2. Készlet 420 darab. Erkezett 619 darab. Összesen 1039 darab. Eladott 57 darab. Maradt 500 darab. — Napi árak: 120-180 kilogramm sulyban 96-98 koronáig, 220-280 kilogramm sulyban 98-100 koronáig, 320-380 lgr. sulyban 94-100 K.-ig. Öreg nehéz páronként 400-500 kilós — koronáig, Malac — korona — kilónként. A vásár hangulata lanyha.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárosarnokban tegnap megtartott sertésvásáron bejelentettek 12-270 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 4720 darab fiatal sertést, 6995 darab magyar hizott sertést, — nehéz sertést, összesen 11715 darabot. Az irányzat gyenge.

Jegyzések: kgként élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) első rendű sertés 87-89 fillér, kivételesen — filléren, közepminőségű sertés 80-85 fillér, könnyű sertés 72-78 fillér, fiatal sertés 60-84 fillér.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, október 2.

A holnapi ünnepre való tekintettel a buzaüzlet szűk határok között mozgott. Nyugodt hangulat, késleltetett vételkedv és csekély kínálat mellett 25.000 métermázsra került forgalomba. Egyéb gabonaművekben az árak nem változtak.

Eladottak:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 79.7 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 78.5 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 78.5 k. 7 K. 65 f., 200 mm. 79.5 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 77.8 k. 7 K. 57 1/2 f., 200 mm. 78.5 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 8 k. 7 K. 50 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 60 f., 200 mm. 77.5 k. 7 K. 55 f., 100 mm. 77.5 k. 7 K. 52 1/2 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 52 1/2 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 45 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 45 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 50 f., 300 mm. 77 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 77.5 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 76.8 k. 7 K. 45 f., 800 mm. 76.5 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 76.5 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 76.7 k. 7 K. 35 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 35 f., 100 mm. 75 k. 7 K. 35 f., 200 mm. 76 k. 7 K. 35 f., 100 mm. 75 k. 7 K. 30 f., 100 mm. 74.7 k. 7 K. 15 f.

Erdélyi: 300 mm. 80 k. 7 K. 75 f., 200 mm. 77.8 k. 7 K. 45 f.

Bihari: 100 mm. 77 k. 7 K. 45 f.

Dunai: 3400 mm. 73.6 k. 7 K. 20 f.

Bácskai: 4800 mm. 75.7 k. 7 K. 50 f.

Bánási: 3000 mm. 77.2 k. 7 K. 60 f.

Adai: 400 mm. 77.2 k. 7 K. 60 f.

Verbászi: 1800 mm. 76 k. 7 K. 65 f.

Pestvidéki: 150 mm. 78.4 k. 7 K. 55 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 55 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 55 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 55 f., 100 mm. 77.5 k. 7 K. 55 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 55 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 52 1/2 f., 200 mm. 77.5 k. 7 K. 45 f., 500 mm. 77.5 k. 7 K. 45 f., 200 mm. 77.3 k. 7 K. 42 1/2 f., 100 mm. 76.4 k. 7 K. 35 f., 100 mm. 76.5 k. 7 K. 37 1/2 f., 100 mm. 76.5 k. 7 K. 35 f., 400 mm. 74 k. 7 K. 45 f.

Mind három hónapra.

Arpa: 650 mm. 5 K. 80 f.

Zab: 100 mm. 5 K. 50 f.

Rizs: 200 mm. 7 K. — f., 100 mm. 6 K. 92 1/2 f.

Készpénzfizetés mellett.

A keszárú hivatalos jegyzése a budapesti árú- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

B u z a	Kilós	50 kilogramm ára		Kilós	50 kilogramm ára		
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig	
Tiszavidéki	0	75	7.20	7.25	79	7.65	7.80
"	"	76	7.25	7.50	80	7.75	7.80
"	"	77	7.45	7.60	81	—	—
"	"	78	7.50	7.70	82	—	—
Fehérmegyei	"	75	7.15	7.35	79	7.55	7.80
"	"	76	7.25	7.50	80	7.75	7.85
"	"	77	7.45	7.60	81	—	—
"	"	78	7.60	7.70	82	—	—
Pestvidéki	"	75	7.15	7.35	79	7.55	7.80
"	"	76	7.25	7.40	80	7.65	7.70
"	"	77	7.40	7.55	81	—	—
"	"	78	7.60	7.70	82	—	—
Bánási	"	75	7.25	7.50	79	7.60	7.75
"	"	76	7.30	7.40	79	—	—
"	"	77	7.40	7.50	80	—	—
"	"	78	7.50	7.60	81	—	—
Bácskai	"	75	7.10	7.35	78	—	—
"	"	76	7.25	7.35	79	—	—
"	"	77	7.40	7.45	80	—	—
"	"	78	7.45	7.5	81	—	—

Egyéb gabonaművek	Kilós	50 kilogramm ára		
		K.-tól	K.-ig	
Rizs	uj előrendű	70-72	6.85	7.05
"	utórendű	—	6.80	6.90
Arpa	takarmány	60-62	5.90	6.10
"	égettel való	60-64	5.50	5.80
"	sűrűzsero való	64-66	—	—
Zab	—	30-41	6.40	6.65
Tengeri	bánási	—	6.15	6.35
"	másnemi	—	6.50	6.60
Repece	uj káposzta	—	13.50	14.-
"	bánási	—	—	—
Kéles	—	—	6.70	6.80

A határidőüzlet folyamán a következő k tételek

körtettek:

Buza októberre	: 7.49-7.50-7.49-7.47-7.43
Buza áprilisra	: 7.98-7.99-7.98-7.97
Rizs októberre	: 7.06-7.05-7.06
" áprilisra	: 7.39-7.40-7.39
Tengeri szeptemberre	: —
Tengeri májusra (1901.)	: 5.15-5.14-5.11-5.10
Zab októberre	: 5.26-5.25
Zab áprilisra	: 5.58-5.57
Repece augusztusra	: —

Déli egy óraker a következő záróárakat állapítottak meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza októberre	: 7.47 pénz 7.48 áru
Buza áprilisra	: 7.96 " 7.97 "
Rizs októberre	: 7.06 " 7.07 "
Rizs áprilisra	: 7.40 " 7.41 "
Zab októberre	: 5.24 " 5.25 "
Zab áprilisra	: 5.53 " 5.54 "
Tengeri szeptemberre	: 0.- " 0.- "
Tengeri májusra (1901.)	: 5.10 " 5.11 "
Repece augusztusra	: — " — "

Délután fél 5 óraker zárul:

Buza októberre	: 7.48- 7.49
Buza áprilisra	: 7.96- 7.97
Rizs októberre	: 7.07- 7.08
Rizs áprilisra	: 7.40- 7.41
Tengeri októberre	: —
Tengeri májusra (1901.)	: 5.11- 5.12
Zab októberre	: 5.24- 5.25
Zab áprilisra	: 5.54- 5.56
Repece augusztusra	: —

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsdenek ismét a haussepozíció foglalt helyet. Kezdetül fogva egész a záratiag nagyon szilárd irányzatú volt, a külföldről érkező magas árcsúcsok hatására. Különösen osztrák hitelek voltak igen keresettek, míg a többi internacionális értékek is tetemes javulást értek el.

A helyi piac gyenge irányzatú. Rímanurányiban és Salsgotarjában volt kis üzlet. A déli tőzsde kezdetben gyengén indult meg, míg a folytonosan növekedő vételkedv az értékek javulását idézte elő; a tőzsde később nagyon megszilárdult és kedvezően zárult.

Itt szintén a hitelrészvények örvendtek élénk keresletnek.

A valuta- és ércváltók változatlanok.

Az előtözsde szilárd. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 663.—-663.50. Osztrák hitelrészvény 644.75-647.—. Osztrák-Magyar

A rádza nyaklánc

— REGÉNY —

Írta: RUDYARD KIPLING

(67) — Azok a bizonyítékok, amelyek a kezembenn vannak — fejezte be Tarvin — teljesen elegetedők lesznek Nolan ezredesnek.

A maharádzsa megüvegcsédett szemmel meredt Tarvinra; csaknem úgy tetszett, mintha görcsök fonyogtatnák a fejedelmet, de ennek az állapotnak igazi okozója mégis az ópium és az alkohol volt. Haragosan nyugdött és dörmögött, feje mellére hanyaltott, nyelve megtagadta a szolgálatot, nehezen lélekezve, eszméletlenül, mint darab fa feküdt a székében.

Tarvin megragadta a kantárszárát, de egyideig elmerült még az ittas fejedelem nézésében. A suttogás, futkosás és sziszegés egyenletesen folyt tovább a rácsoszat mögött, mint a tenger hullámszája. Elgondolkozva tartott Tarvin a kapuboltozatnak.

A homályos sarokból, ahol a kapu őrzője aludt és a király majmai megláncoltan heverték, valami lustán előugrott és Fibby hangosan fölnyerített, amikor egy szürke majom leszaggatott láncával másvá a nyeregbe vetette fel magát. Tarvin érezte az állatot, a nélkül, hogy csak ideje is lett volna a felismerésére. Egyik kezével a ló sővényébe markolt a majon, a másikkal Tarvin nyakába kapott. Akaratlanul hátra kapott Tarvin és még mielőtt a vigyorgó kék állkapocs fogai valóhová bemélyedhetek volna, a revolver csövét a puha bundára szorítva, kétszer tüzelt. Emberhez hasonlóan nyöszörgöve az állat lebukfenezett a földre. A puskapor füstje lassankint húzódtott ki a homályos kapuboltozat alól és szerte oszlott az udvarban.

TIZENHETEDIK FEJEZET.

A pusztában az éjszakák még forróbbak nyáron, mint a nappalok, mert ha a nap letűnik, a falak, márványlapok, a homok és a föld kisugározzák a felszívott meleget, s a mélyen csüngő felhők, amelyek egyre esőt ígérnek, de sohase hozzák meg azt, elzárják előlük az utat.

Tarvin a fogadó verandáján hevert, szivarozott és azon töprengött, vajjon beavatkozása javára, vagy kárára volt-e a maharádzsa-kunvár helyzetének. Egészen zavartalanul bibelődhetett a gondolataival, mert az utolsó kereskedelmi utazó is, persze a nélkül, hogy a pénzt megkapta volna, elment már, s a Dak-Bungalov egészen az ő rendelkezésére állott. Füstkarikákat fujva a semmiféle javulást nem ígérő kétségbeesett helyzetéről gondolkodott. Alapjában véve azonban a dolgok legjobban a kedvére alakultak most. Amikor a szekér ilyen alaposan kátyuba jutott, éppen Nicolas Tarvin volt az az ember, aki újra kiragadhatta. Ketty nyakas volt, a Naulakha elsiklott előle, a maharádzsa azon volt, hogy országából kizavarja. Sitabhai fültanuja volt annak, hogy gyilkosság kísérletével vádolta, élete tehát bármely pillanatban titokzatosan érhetet véget, s amellet még csak azzal szem vigasztalhatta magát, hogy Hecker és a többi topazi fiu megbosszulhatja. Ha nem erre kerül a sor, egészen úgy indult minden, hogy életét ketty nélkül kell tovább élnie, Topazt nem ajándékozhatja meg új érával... más szóval, hogy egyáltalában nem érdemes tovább élni.

A holdvilág, amely a magasan fekvő várostul a homoktengeren előtűnt, alkalmat adott a templomkúpoknak és őrtornyoknak, hogy meglehetősen fantasztikus árnyakat vessenek a sík talajra. Egy eleséget kereső kutya megszaglásza Tarvin székét és lábát, majd visszavonult és bizonyos távolságból megugatta. Csudálatos világfájdalmas volt ez a kutyaugatás. Tarvin tovább füstölt, mindaddig, amíg a hold le nem áldozott

s az indiai északak sötétsége be nem köszöntött. Alig burkolta be őt a sötétség, észrevette, hogy valami még áthatatlanabb sötétség merült fel közte és a látóhatár között.

— On az, Tarvin száhib? — kérdezte valami hang tört angol nyelven.

Tarvin felpattant, a nélkül, hogy válaszolt volna. A hirtelen megjelenéseket bizonyos bizalmatlansággal kezdte fogadni s keze szokás szerint revolvere után nyúlt. Olyan országban, ahol minden „tündérlige” volt berendezkedve, vélekedése szerint minden megeshetik.

— Ne féljen, — folytatta a hang. — Én vagyok... Juggut Singh.

Tarvin töprengve szivta a szivarját.

— Gokral Seetarunban minden harmadik ember Singh... Miesoda Singh?

— Juggut Singh, a maharádzsa udvarából.

— Hm... a király akar velem beszélni?

Az alak némán közeledett.

— Nem száhib, a királyné.

— Melyik? — kérdezte újra Tarvin.

Most egészen közel jutott hozzá a verandán az alak.

— Csak egy valaki van, aki elég bátor ahhoz, hogy a palotát oda hagyja — szólott oda neki a cigány.

Tarvin halkán csettintett az újjával és a nyelvél; a dolog egészen az inyére való volt.

— Kellemes fogadó órákat szeret ez a hölgy — jegyezte meg győzelmes hangon.

— Ez nem az a hely, ahol erről beszélgesünk, száhib. Azt kell mondanom: Jöjj hozzám, ha nem félsz a sötétségtől.

— Csakugyan? Nos hát nézze. Juggut Singh, erre a pontra nézve kissé tisztába kell jönnünk. Igazán örülök, hogy megismerkedhetem Sitabhai öngnagságával, de hát hol is van ő tulajdonképpen? Hová menjek?

(Folytatása következik.)

Államvasuti részvény 657.75—669.90. Rimamurányi vasúti 522.—523.—. Kőzuti vasút 598.—598.50 korona.

A déli tőzsde kezdetben gyenge, később kedvező. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 661.50—663.—. Osztrák hitelrészvény 644.75—647.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 658.25—659.50. Jelzálogbank 424.—424.50. Leszámitoló 425.50—426.—. Rimamurányi vasúti 521.50—522.—. Kőzuti vasút 591.—597.— korona.

Forgalomba került: Aranyjárdék 94.70—95.20. Koronajárdék 90.45—90.85. Osztrák-magyar bank 1695.—1705.—. Kereskedelmi bank 2665.—2675.—. Erzsébet grófmalom 432.—435.—. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 639.—642.—. Athenaeum 305.—315.—. Adria 474.—478.— korona árfolyammal.

Utóétele. A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 649.75. Magyar hitelrészvény 665.—. Leszámitoló bank részvény 426.—. Rimamurányi vasútrészvény 522.—. Osztrák-Magyar államvasút 659.—. Kőzuti vasúti részvény 596.—. Városi villamos vasút részvény 288.—. korona árfolyammal.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadosság.

Table with columns: Pénz, Ár, Pénz, Ár. Lists various government securities and their prices.

Záloglevél, elsőbbségek.

Table with columns: Pénz, Ár, Pénz, Ár. Lists various mortgage-backed securities and their prices.

Bankok.

Table with columns: Pénz, Ár, Pénz, Ár. Lists various banks and their financial data.

Takarékpénztárak.

Table with columns: Pénz, Ár, Pénz, Ár. Lists various savings banks and their financial data.

Iparvállalatok.

Table with columns: Pénz, Ár, Pénz, Ár. Lists various industrial companies and their financial data.

Table titled 'Biztosító-társaságok.' Lists insurance companies and their financial data.

Malmok.

Table titled 'Malmok.' Lists mills and their financial data.

Közlekedési vállalatok.

Table titled 'Közlekedési vállalatok.' Lists transportation companies and their financial data.

Sorsjegyek.

Table titled 'Sorsjegyek.' Lists lottery tickets and their financial data.

Pénznekem és váltók.

Table titled 'Pénznekem és váltók.' Lists exchange rates and financial data.

A budapesti terményszéde.

A terményüzletben a szezonéri hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következők ár-folyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar 43.—46.— korona, vörös idei 61.—66.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánsági — korona, közepzemű — korona, nagyzemű — korona. Disznósír: budapesti: 61.—61.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki — korona, városi 4 darabos 52.50—53.— korona, 3 darabos 54.—55.— korona, jüstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvaiz: szlavóniai — korona, szerbiai 18.—18.25 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előzőszenen barátságosabb a hangulat kedvező hírekre.

Déli tőzsde gyengébb. Zárlat kedvezőbb, Berlin szilárd.

Bécs, október 2. (Magyar értékek zárlata) 4%-os aranyjárdék 113.60. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 136.50. Magyar vasúti kölcsön erzsébet 93.60. Magyar keleti vasúti állami kötvény 116.50. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 426.—. Rimamurányi vasútrészvény 522.50. Magyar koronajárdék 90.50. 4%-os Magyar földterem. kötvény 89.50. Magyar hitelbank részvény 662.—. Magyar nyerevény kölcsön sorsjegye 163.25. Kassa-oderbergi vasúti részvény 347.—. Magyar kereskedelmi bank —.

Bécs, október 2. (Osztrák értékek zárlata) 4 2/3%-os papírjárdék 96.85. 4%-os osztr. aranyjárdék 114.50. 1360-iki sorsjegye 132.—. Osztrák hitelsorsjegye 390.—. Angol-osztrák bank 272.—. Bécsi bankjegyesület 479.—. Osztrák-magyar bank 1695.—. Déli vasút 108.—. Dunagőzhajózási részvény 706.—. Dohányrészvény 298.50. Császári és királyi arany 114.47. Német bankváltók 118.35. 4 2/3%-os ezüst járdék 96.75. Osztrák koronajárdék 96.95. 1864-iki sorsjegye 195.65. Osztrák hiteltitelteli részvény 649.—. Unionbank 538.—. Osztrák Länderbank 410.50. Osztrák-magyar államvasút 669.50. Elbavölgyi vasút 460.—. Alpesi bányarészvény 454.25. 20 frank. arany 19.27. Londoni váltóár 242.10. Bécsi Tramway Lít A. 276.—. Bécsi Tramway Lít B. 212.—. Lipót kőbő —. Az irányzat szilárd.

Bécs, október 2. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 648.75. Magyar hitelrészvény 662.—. Angol-Osztrák bank 272.—. Bécsi bankjegyesület 480.—. Union bank 538.—. Länderbank 410.—. Osztrák-magyar államvasút részvény 660.—. Lombard 108.—. Elbavölgyi vasút 463.—. Északnyugati vasút részvény 450.—. Dohányrészvény 296.—. Rimamurányi vasút 522.50. Alpesi bányarészvény 454.50. Májusi járdék 96.85. Magyar koronajárdék 90.50. Török sorsjegyek 105.50. Német birodalmi márká 118.37. Napoleon d'or 19.27.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, október 2. (Tőzsdei tudósítás) A tőzsde eleinte nagyobbára gyöngye irányzatú volt. A helyi értékek közül a kőbő- és bányarészek alacsonyabb ár-folyamokkal, a bankrészek pedig határozottan gyöngyben indultak. A hanyatlás befolyásolt bankáraknak a határvidéjegyzekekbe való bejegyzés kérdésében elfogult állapotjára vezetik vissza. A ma közzétett kedvezőtlen bankkormányzat is kedvezőtlenül hatott a tőzsdére. A második tőzsdereakció a forgalom nagyon jelentéktelen volt, de a helyi piac fűzősége javult. Zárlat után az irányzat még inkább megszilárdult a magánleszámitó: lási kamatból 4 1/2%-ra való hanyatlása következtében. Belföldi járdékok emelkedtek.

Berlin, október 2. (Zárlat) 4 2/3%-os papírjárdék —. 4%-os osztrák aranyjárdék 96.90. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajárdék 90.30. Osztrák-magyar államvasút 140.—. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 84.45. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101.10. Alpesi bányarészvény 100.30. Disconto-Commandit 169.50. Általános villamosági Edison 211.—. Gelsenkircheni 189.60. Laura-kőbő 193.75. 4 2/3%-os osztrákjárdék 95.80. 4%-os magyar aranyjárdék 95.25. Osztrák hitelrészvény 202.30. Déli vasút 247.60. Károlyi Lajos vasút —. Orosz bankjegyek 216.50. 4%-os új orosz kölcsön 95.75. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 93.60. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 149.—. Harpeni 178.40. Az irányzat szilárd.

Berlin, október 2. (A Budapesti Napló tudósítójának (ávirata) Esti forgalom. 4%-os magyar aranyjárdék 95.25. Magyar koronajárdék 90.30. Osztrák hitelrészvény 202.60. Osztrák-magyar államvasút 140.25. Déli vasút 24.75. Északnyugati vasút —. Elbavölgyi vasút —. Orosz bankjegyek 216.25. Buschtiehradi —. Orosz bankjegye 216.—. (Utolsó) Lombard —.

Hamburg, október 2. (Zárlat) 4 2/3%-os ezüstjárdék 95.70. 1890. sorsjegye 132.—. Déli vasút 24.50. 4%-os osztrák aranyjárdék 97.50. Osztrák hitelrészvény 202.50. Osztrák-magyar államvasút 140.25. Olasz járdék 93.25. 4%-os magyar aranyjárdék 95.10. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, október 2. (Zárlat) 4 2/3%-os papírjárdék —. 4%-os osztrák aranyjárdék 96.80. Magyar koronajárdék 90.60. Osztrák-magyar bank 121.90. Déli vasút 24.80. Elbavölgyi vasút —. Londoni váltóár 204.47. Bécsi bankjegyesület 121.—. Villamos részvény —. 3%-os magyar aranykölcsön —. 4 2/3%-os ezüstjárdék 95.90. 4%-os magyar aranyjárdék 95.10. Osztrák hitelrészvény 201.90. Osztrák-magyar államvasút 140.—. Északnyugati vasút —. Bécsi váltóár 843.33. Párisi váltóár 813.66. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 233.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, október 2. (A Budapesti Napló tudósítójának (ávirata) Árfolyamok január. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 202.50. Osztrák-magyar államvasút —. Déli vasút 24.90. Osztrák aranyjárdék —. Olasz járdék —. Laura-kőbő —. Harpeni 179.75. Discont —. Alpesi —. Bécsi bankjegyesület —. Az irányzat csöndes.

Páris, október 2. (Zárlat) Osztrák-magyar államvasút 702.—. 4%-os osztrák aranyjárdék 97.65. Osztrák Länderbank 444.—. 3%-os francia járdék 99.90. Ottomanbank 538.—. 3 1/2%-os francia járdék 102.27. Alpesi bányarészvény —. Déli vasút —. 4%-os magyar aranyjárdék 96.35. Párisi bankrészvény 1096.—. Olasz járdék 93.15. Francia törleszt. járdék 99.30. Osztrák földhiteltitelteli részvény 1205.—. Török dohányrészvény 326.—. Az irányzat tartott.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Október 2. A sertésüzlet irányzata változatlan. A Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (párnkint 400 kilogramm felül sulyban) — filléreg. Oreg közep (párnkint 300—340 kilogramm terjedő sulyban) — filléreg. Fialat nehéz (párnkint 320 kilogramm felül sulyban) 97—98 — filléreg. Fialat közep (párnkint 251—320 kilogramm felül sulyban) 97—98 — filléreg. Fialat könnyű (párnkint 250 kilogramm terjedő sulyban) 98—99 — filléreg. II. Magyar szedett: Nehéz (párnkint 280 kilogramm felül sulyban) 96—97 — filléreg. Közép (párnkint 240—260 kilogramm sulyban) 95—96 — filléreg. Könnyű (párnkint 200 kilogramm terjedő sulyban) 94—95 — filléreg. III. Romániai: Nehéz (párnkint 320 kilogramm felül sulyban) — filléreg. Közép (párnkint 250—320 kilogramm terjedő sulyban) — filléreg. Könnyű (párnkint 250 kilogramm terjedő sulyban) — filléreg. IV. Romániai eredetű (Stachl). Nehéz (párnkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — filléreg. Könnyű (párnkint 250 kilogramm terjedő sulyban) — filléreg. V. Szerbiai: Nehéz (párnkint 260 kilogramm felül sulyban) 95—96 — filléreg. Közép (párnkint 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 94—95 — filléreg. Könnyű (párnkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 93—95 filléreg.

Sertéslelésám 1900. szeptember 30. napján volt készlet 38.452 darab. — 1900. október 1. napján lejelöltött 290 darab. 1900. október 1. napján elszállított 742 darab. 1900. október 2. napjára maradt készletben 37.970 darab.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, október 2. A muzeum dékeleten — valamivel erősebb — tartja helyzetét, az északi depresszió pedig lassan kelet felé mozog. Az idő ehhez képest Európa északi felében szel, felhős és helyenként esős, délkeleti felében pedig száraz és derült. A hőmérséklet csak jelentéktelenül változott. Nátunk az idő — a maximum hatása alatt — derült, száraz és az évszakhoz képest sokatlanul enyhe volt. Az északi Kárpátokban tegnap elvett gyenge zivatarok voltak. Kihűlés: Derült, száraz és meleg idő várható, legfeljebb csak északon elvett zivatarokkal.

Vizállás.

Table with columns: Okt. Okt., m éter, m éter. Lists water levels at various locations.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Szerda, 1900. október hó 3-án.
Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1900. október hó 3-án.

Az emberevő.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Gabányi Árpád.

Személyek:

Péres Bogdán	Gabányi Miklós	Dezse
Anna	Molnár Ujlaki	Horrváth
Zsuzsika	Ligeti Tubika	Zilahy
Békésiné	Vizvári Orszo	Keczeri

Kezdeté 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Szerda, 1900. október hó 3-án.

A takácsok.

Színmű 5 felvonásban. Irta Hauptmann Gerhart. Fordította Komor Gyula.

Személyek:

Dreissiger	Szathmáry	Welzel	Vendrei
Dreissiger	Rostaeni	Wubelné	Makróczy
Pfeifer	Tapolczai	Anna	Varsányi
Neumann	Gyözö	Wiegand	Szerényi
Gyakornok	Erdősi	Schmidt	Vendrei
Weinhold	Gyözö	Hornig	Gyöngyi
Kittelhaus	Mátrai	Wittig	Kazalický
Kittelhaus	Mátrai	Wonglerné	Szerényi G.
Bácker	Fenyvesi	Baumert	Kereszturi
Baumert	Gál	Hilsen	Nikó
Ansorge	Balassa	Reimann	Nánásy
Hilse	Hegedüs	Heiber	Kassay
Gottlieb	Bihari	Weber	Kovács
Lujza	Jászai	Fiedler	Mezei
Milka	Halász	Ulrich	Gyárfás
Jäger Mária	Góth	1. fiatal takács	Erdélyi
Baumertné	Hunyady	2. " "	Ács
Emma	Berzetei	3. " "	Kardos
Berta	Nógrády	1. takácsassz.	Jeney V.
Frici	Soltész	II.	Báthori
Heide	Dayka	Utazó	Bárdi
Kutsche	Rónaszéky	János	Kassay

Kezdeté 7 1/2 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Szerda, 1900. október hó 3-án.
Blaha Luiza asszony mint vendég.

A mit az erdő mesél.

Népszínmű 3 felvonásban. Irta Géczy István. Zenéjét szerette Mocsári Imre.

Személyek:

Bacsó János	Szabó Sütő Ferenc	Kiss M.
Kató	Blaha Dóka Jancsi	Szerdahelyi
Ficzere	Németh Basa János	Horrváth
Ignác	Vidor Basáné	Siposné
Zsuzsika	Gazsi Türe Tóbiás	Ujvári

Kezdeté 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szerda, 1900. október hó 3-án.
L. Komáromi Marika utolsó fellépéval.

A bolond.

Énekes legenda 3 felvonásban, egy nyílt változással Malonyay Dezse meséjéből írta: Rakosi Jenő. Zenéjét szerette: Szabados Béla.

Személyek:

Déli lovag	Bethly Bőngér	Rózsahegy
Pimpó	Szilágyi Csudamér	Ódry Zsárd
Piroska	Szérgey Dirigó	Boross
Fehérke	Róza Bimbó	Sziklai
Kékike	Bilkei Bimbilla	L. Komáromi M.
Ellák	Kalmár Földessasszony	Varga

Kezdeté 7 1/2 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Szerda, 1900. október hó 3-án.
Páris 1900-ban.

Irta: Salamon Ödön.

Kezdeté 1/2 órakor.

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Színház előadására kaphatók és előjegyezhetők Bárd Ferenc és Testv. zeneműkereskedésében Kossuth Lajos utca 4. sz. és Andrássy-út 42. sz. a. valamint a New-York kávéházban. (Telefon.)

FOLIES CAPRICE.

Ma kiváló új műsor!

Végül:

Aphrodite.

Nagy parodisztikus bohózat Leitner H.-től. Zenéje Knoch A.-tól. — Személyek:

Berenike, Königin von Aegypten	Weissné
Demetrius, ein Bildhauer	Rott
Chrysis	Ferenczyné
Bacchis	Schindlerné
Faustina	Hetären
Miso	Vera
Philodemos	Elise
Naucrates	Schönberg
Timon	Steinhardt
Myrtoleia	Ormai
Rhodis	Lendvai
Der Oberpriester	Aranyosi
Aphrodia	Ploiffer
Myrta	Langyel
Menolius, Sklave des Demetrius	Bayer
Sklaven, Läufer, Sinfantenträger	Fürst
Spielt im Hause der Bacchis, im griechischen Viertel zu Alexandrien.	

PUTZER pince-éttermeiben Deák-tér.

Ma és minden este SCHREYER, a perzsa 'sah által kitüntetett hegedűművész hangversenyz. — Számos látogatást eszedik
Putzer György vendéglős.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnítás 7-kor. Az előadás kezdete 8-kor.

Teims-csoport

La belle Heloisa

Titcomb

M. Francis Gerard

Marga Lambert

Johnson és Brown

Amon Ferenc

Astley csoport

az összes művészek eddig felülmúlhatatlan mutatóanyagban, továbbá: az újonnan szerződött Operettársulat vendégszátéka, színpad kerül egész új fényes jelmezzel és dekorációkkal

A Zuávok

nagy kiállításos operette Krügel Józseftől. A nagyérdemű közönség kényelmére, az előadás után a Somossy Mulatótól omni-buszok közelednek minden irányban, ugyint Budapestra is. Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. dohány nagytársada, Károly-körút 26. és a Mulató nappali pénztárában.

„A párisi világkiállításban a „grand-prix“-vel kitüntetve.”

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógycélokra szolgál

Ajánlják: Dr. Korányi és Dr. Kéty egyetemi tanár urak. Idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavaroknál, gyengeségknél stb. kitűnő sikerrel használhatók. Árak vidékre kőbányai vasút állomásra szállítva 1 láda 30 magy palack ———— 17 K. 50 ft. 1 „ 30 kis palack ———— 13 K. a fogyszázi adót is beleértve. A láda és üres palackok 4 hónapon belüli bérmentes visszaadásakor 5 korona visszaszolgáltat. Budapestben kapható minden fűszer- és csemegekereskedésben és poharanként a „Quisiana Automata Buffet“-be is. Dupla maláta sör és világos márciusi sör ládánként 1 koronával olcsóbb. Ezen sörök eredeti minőségben hónapokig elállanak

Királysöröző Budapest-Kőbánya.

Dr. Renner vizgyógyintézete

Budapest, VII., Valeró-utca 4. (Telefon.)

Az intézet 23 év óta áll fenn, most teljesen új alakítva, a legmodernebb gyógyeszközökkel szereltetett föl, főleg bejáró betegek számára.

Alkalmazásban levő gyógyszerközök:

A tudományos vizsgálatok összes eljárásai, masszázsa, villamos fényfürdő (ultra-violet), az elektroforézis minden faja (galvánsztat, faradizatio, transznitatio, elektroosmasszázsa), hűtőkészülékek (Psychrophor stb.).

SZÉNSAVAS FÜRDŐK

(Nashumi eljárás, szivárgások számára). Kezelés alá vételnek. Különféle ideg- és gerincbajok, ideges györegesség állapotok: álmatlanság, szédülés, a gyomor és belek renyhesége, idült izületi és izomzasi stb. Prospektus kívánatra. Árak mérsékelték

BUTOR részletfizetésre

Állami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyháziak, valamint más hitelképes egyének kedvező **kedvezési feltételek** mellett kaphnak szállár **gyártmányú asztalos- és kárpított butorokat.**

Dósa Kálmán Bpest, Erzsébet-tér 18. sz. Sas-utca sarok, I. em.

Árjegyzékét 25 kr. levelezőjeggyel beküldése ellen bérmentve küldi fenteli cég H. osztálya. 5167

Cirkusz az állatkertben.

Nemzetközi

birokrverseny

a budapesti nagy díjért

5000 korona

ma szerdán, október hó 3-án.
Van der Berg (Hollandi) Weber (Németország) ellen — Roberto (Olaszország) Pibens (Belgium) ellen — Hitzler (Németország) Albert des Paris (Franciaország) ellen — Lassartesse (Franciaország) Ch. de Nancy (francia) ellen — Hackenschmid (Oroszország) Feugler Muldon (Amerika) ellen.
Az előadás kezdete 7 órakor.
A birkózás kezdete pontban 8 órakor.
Jegyek előre válthatók a Patkú-Kertész Luiza-féle tőzsdében Kristóf-tér és Bécsi-utca sarok.

Második bővített kiadásban, csinos kiállításban és tetszetős alakban megjelent:

MIRJAM

Irta: Dr. KISS ARNOLD, veszprémi főrabbi.
Remek nyelvezettel nők számára írott magyar nyelvű zsidó imádságos könyv.

Ára: Vászonkötésben 2 frt 50 kr.
Bőr-kötés 3 frt 50 kr.
Csontutazatú díszes kötés 5 frt
Legfinomabb bőr-kötés 6 frt.
Kapható a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában József-körút 18.

Justitz Leopold, lodenruha-specialista

BECS, IX., Währingerstrasse 48. Telefon 7248. sz.

A tanítók egylete házának az osztr. turista, a touring-club és számos kerékpár-egylet stb. szállítója.

LODEN	városi öltöny	12.-
LODEN	moncsikoféltény	12.-
LODEN	hálóköpeny	12.-
LODEN	tourista-öltöny	12.-
LODEN	molnár-öltöny	10.-
LODEN	sülő-öltöny	12.-
LODEN	öltöny-felöltöny	12.-
LODEN	dobozosnak	12.-
LODEN	érettöltöny	15.-
LODEN	ördökööltöny	10.-
LODEN	vihargallér	5.-
LODEN	gamszi	2.50
LODEN	viarok	5.-
LODEN	kenyér	5.-
LODEN	kerékpáros	5.-
LODEN	gallér	5.-
LODEN	dress	12.-
LODEN	kavál	10.-
LODEN	minden	10.-
LODEN	színpad	10.-
LODEN	iskola-öltöny	3.50
LODEN	iskola-köpeny	4.-
LODEN	flu-öltöny	5.-
LODEN	flu felsőruha	6.-
LODEN	urti öltöny	12.-
LODEN	arcs	8.-
LODEN	madárszél	10.50
LODEN	hegyi kabát	15.-
LODEN	valószínű	9.-
LODEN	köpeny	12.-
LODEN	trudakabát	5.-
LODEN	padgő	5.-
LODEN	hoszu	5.-
LODEN	padgő	4.50
LODEN	szövet	4.50
LODEN	öltöny	7.-
LODEN	valamint minden elmondható ruhadarab mindenesé fajta lenedőből a leghíresebb magyarországi és külföldi gyártmányú szövetekkel készült, minden részletek kiváló minőségben és minden arányban készítenek tartalmát. — Munkák köpeny arányoknál nagyon és bérmentve. — Vidéki megrendelések a legjobban elintéztetnek. Feltétlenül kérésre küldjük a teljes összeg visszatérítésként.	

M. kir. államasutak. Üzletvezetőség Miskolc.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. Államasutak miskolci üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Besztercebánya Állomásfelvételi épületének egy 80.5 m² területtel bíró emeletes földalatti épülettel való kibővítése munkálataiban a régi épületben eszközözendő átalakításra, továbbá az állomás Zöldom-Érző felőli végén létező földszintes egyszerű örháznak földszintes kettős örházba való átalakítását, 1 drb. új melléképület és végro egy 36.8 m² területű nyitott favázas szénárnak létesítése végett szükséges építési munkákra.
A tervek, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához köztölt feltételek Miskolcon a magy. kir. államasutak üzletvezetősége pályafenntartási osztályában Szemerő-utca 29. sz. I. emeleti nemkötésben Zöldom-ban székelt zölömi osztálymunkácsoknál hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Az ajánlatokat legkésőbb 1900. évi október hó 4-én délután 12 óráig kell benyújtani aulirozott üzletvezetőség általános osztályánál.
Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ívenként 30 filléres bíjoggyal alátá, lepecsételve és következő felirattal kell benyújtani:
„Ajánlat a Besztercebánya Állomás felvételi épületének és egy egyszerű földszintes örháznak átalakításáról valamint egy szénárnak létesítéséről.”
Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vételni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1900. évi október hó 3-án délután 12 óráig 600 az Hatszáz korona bánatpénzt kell a magy. kir. államasutak miskolci üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami betétekre alkalmas értékpapírokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.
Az értékpapírok az 1900. évi október hó 1-én jogerős ártályom szerint számítatnak, de névértékben felel számításba nem vételnek. Csak idejkorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek tételvénynyal adandók fel. Talarokpénztári betétkönyvek bánatpénzül nem fogadtatnak el.
Miskolc, 1900. szeptember hó 25-én.
Az üzletvezetőség.
Utánnyomás nem díjaztatik.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyítást óhajtó szerencsésnek 30 éves korból és magán-gyakorlati tapasztalatai alapján fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvosnádor
gyógyít férfiaknak és nőknél foglalkozási zavar nélkül mindenemnél bármily régi keletű
Nemi betegségeket
ugymint húgyvesefolyást, hólyag- és vizeleti bajokat, bujakóros sebeket, syphillist, önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb borbetegségeket és szépséghibákat, továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat (impotencia)

meglehető biztos eredménnyel gyorsan a legújabb
Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepey-ut. 14. sz. I. e.
Rendelés: délelőtt 10-4-ig, délután 6-8-ig.
Külön váróterem. Külön be- és kijárat.
Levelekre rögtön válasz.

Női betegségeket,

mint egyáltalában kifolyást és méhajtást fel-Lysoferrin,
Ezen betegségeket nem kúráló hatással bír. Adott a új
féherfolyásnál, anyaméhurultnál s az anyaméhgyuladással, valamint minden más tartós női bajnál. 1 doboz
ára 3 korona és egy dupla doboz ára 5 korona.

Erőmegújító-elixir,

hatásban a mai napig utól nem ér szer mindennemű gyön-
gegségi bajoknál, de különösen elgyengült férfierő (im-
potencia) ellen kúráló szer, valamint vérserozságot, elp-
kór, idegyengeséget, valamint nők magtalanúságánál és
önkénytelen magtalanosnál. Egy kis üveg ára 5 korona és
egy dupla üveg 8 korona.

Injeccio Lysoferrin és Capsulae Lysoferrin

hitinó szer gonorrhoeás, kifolyásoknál s húgyveséglyul-
adásnál, még ha elavultak is, gyorsan és biztosan gyógyít-
hatók, már néhány beforeszkedése és Capsulae bevételé-
re, úgy hogy a leghevesebb folyást megszüntesse. Egy
üveg injeccio Lysoferrin 2 korona és 1 doboz Capsulae 3 kor.
Postai megrendelések gondosan eszközöltetnek. - 5 koronán
fölötti megrendeléseknél csomagolás nem számítatik. Szá-
mos halálra van, kiknek fentebbi szerek segítettek.

Erős Aladár gyógyszerárában

a Szent Jánoshoz Nagyküldűnán 6. szám.

Ingyen sorsjegy!!

Mindenki, ki az osztálysor-
jegyét húsz napig, azaz nov.
15-ig 10 forint megrendelést
v. bevételét tesz, az 1-50 osz-
tály 1/3 osztálysorsjegyét kapja
ingyen, 10 forint aluli bevétel-
re sorsjegyét. Milyen vidéki
csomagszállításnál
30 kr. portódíjat szá-
mitok és bementve
házhoz
szállítva
küldöm.

Férfi legf. vibór cipő, egy darabból, erős dupla talppal ... 3.-
Posztó cipő bagariból borítással, dupla talppal ... 3.40
Oroszlák fűző cipő meleg vagy vászonbéliséssel elegáns
kivitel ... 4.20
Legf. vibór, betétes cipő, erős kivitelben ... 3.30
Fűző vibór cipő, meleg vagy vászonbéliséssel, elegáns 3.50
Gazdaságos részére vibór cipő, szalma 3-soros talppal,
egy darabból ... 8.50
Halina csizma, térdig érő csuklógig bőrborítással, teljesen
vázlatlan, meleg, 3-soros talppal ... 7.-
Ugraszak térdlen alul, melegben hűvelő, erős kivitelben ... 5.50
Női borjúbőr betétes cipő, meleg v. vászonbéliséssel ... 3.-
Posztó cipő, erős, finom, borjúbőr borítással, meleg ... 3.30
Posztó cipő, oroszlakkal borítva, meleg béliséssel, elegáns ... 3.50
Mértelmű elegáns a látnak egy papucsra való levezetése.
Nem megfelelő cipőket saját költségemem kicserélem vagy a
pénzt minden levonás nélkül visszaadom. - Árjegyzék több
száz oldalal ingyen és bérmentve.

AGULÁR DÁVID fia BUDAPEST, Deák-ter 9. sz.

Titkos betegségek

gyógyítására a specialista legjobban ajánlható
számos éven át szerzett gazdag kórházi ta-
pasztalatai alapján

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista
gyógyít legrovidebb idő alatt biztos sikerrel
férfiaknak és nőknél: húgyvesefolyást, hólyagbajokat,
bujakóros sebeket, syphillist, ennek következményeit,
makacs borbajokat és az ünfertőzésből támadt
idegbetegségeket.
Meglehető eredmény férfui gyengeségnél (impo-
tentia) egy fiatal, mint öregebb egyénekénél.
Biztos siker folytán a honorárium utólag is
fizethető. Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra
gyógyszerek.

Lakás: Budapest, Erzsébet-körút 12. sz.,
(Dohány-utca sark, I. emelet).
Bejártat a lépcsőnél. Külön váróterem.
Rendelés délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.

Titkos betegségeket

A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hatékony
köszönetet folytán ezen megrendelési órá fenntartjuk
rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24.

Dr. GARAI ANTAL
ORVOS, sebész, szemész- és szülészet-dov.
voit csász. kir. oszt. főorvos
RENDEL: naponta, d. e. 10 óráig egész délután 4 óráig,
este 7 óráig 8 óráig.
Díjazott orvosok legmagasabb figyelemmel választják ki
és gyógyíthatóvá is rendre hozza.
Nőknek külön váróterem.

Dr. Garai Antal

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: DR. GARAI ANTAL-
nál megrendelhető NEPSZERU UTMUTATÓ (már
10-ik kiadásban megjelent) nemi betegségek és ezek
sziszteru gyógykezeléséhez című könyv, volt ár. 2 lit 30
kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolt, lesz
alkalmas, 1 rit borítássa mellett bórmentve v. gy 90 kr.
utavét mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszeru leírása. - II. A nemi
élet ébredése. - III. Az ünfertőzés és az éjjeli macró-
ések. - IV. Húgyveselődés (trippes) és húgyveselődülletek.
- V. A bujakór (syphilis). - VI. Féherfolyás. - VII. Ely-
szorokból ártó fertőz. - VIII. Női magtalanos. IX. A ivar-
szervek megbete-edésének főnyelvei. prosztitid.

Ideg- és nemi betegségek

makacs vér- és borbajok, mint gyengeségi álla-
potok radikális gyógyítására párat-
lan sikertu gyógyhatásai folytán
legmelegebben ajánljuk

Dr. Mitzner Tivadar

HIRNEVES
HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI
RENDELŐ-INTÉZET
Budapest,
VI. ker., Teréz-körút 44. l. emelet.

Tapasztalt gyors és biztos
eredmények folytán hono-
rarium teljes gyógyulás után
is fizethető.
Rendelés d. e. 8-1-ig d. u. 2-3-ig.
Levelekre díjmentesen válaszoltatik. Prospectus
ingyen.

Magy. kir. államasutak Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államasutak kolozsvári üzletvezetősége bihar-püspöki m. á. v.
kavicsbányájában az 1901-ik évben végrehajtandó kavics- és homoktermelés, l.ocsiba
rakás, kavicsréteg lefedés és ezekkel kapcsolatos összes munkák biztosítására ezennel
nyilvános ajánlati versenytárgyalást hirdet.

A munkaterv szerint az 1901-ik évben mintegy 19.000 kbm. rostált és 56.000
kőbméter rostálatlan kavics lesz termelendő és fe rakandó. Együttal biztosítani
kívánja a nevezett üzletvezetőség az ezen bányában 1902. és 1903. években termel-
endő kavics- és homok mennyiségét is. A mennyiségek azonban a jelenleg kiírt
mennyiségnél korlátlanul nagyobbak vagy kisebbek lehetnek.

Az 1902. és 1903. években termelendő kavicsmennyiség a kötéendő munka-
egyezmény értelmében az előz év utolsó negyedében fog a szállítóknak tuda-
mására hozni.

A szállítás a m. kir. államasutaknál érvényben lévő 1896. évi 122.291. sz.
a. kelt általános szállítási, valamint a munkaegyezményben foglalt egyéb feltételek
szerint eszközözendő.

Részletes felvilágosítás nyerhető a nagyváradai osztálymérnökségnél.
Ugyanott kapható az ajánlati mintalap is. A munkák tárgyában az ajánlati
mintalapokba az egységárak bejegyzése által teendő ajánlatok legkésőbb 1900.
október hó 9-ik napjának d. e. 12 óráig nyújthatók be az üzletvezetőség titkári
hivatalánál (Kolozsvár E. M. K. E. palota l. emelet).

Az ajánlatokba az egységárak vagy számokkal, valamint szavakkal is kiírandók.
Vakarások vagy javításokat tartalmazó ajánlatok nem fognak figyelembe
vétetni. Az ajánlatok ikenként 1 koronás bélyeggel látandók el és lepecsételve a követ-
kező felirattal ellátva nyújthatók be. „Ajánlat a bihar-püspöki kavics-termelési mun-
kákra 24.694/900. számhoz.” Megjegyeztek, hogy csakis az összes munkákra kiterjesz-
kedő és fentebb megjelölt, a munkához kötött feltételeket is magában foglaló aján-
lati mintákban tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Minden ajánlattevő köteles 1900. évi október hó 8-án déli 12 óráig 1000 ko-
rona, azaz Egezer korona bánatpénzt az üzletvezetőség gyűjtőpénztárába (E. M. K. E.
palota földszint) készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban letenni,
Az értékpapirok a legutóbbi 14 napnál nem régebb napri árfolyammal számítandók,
de semmi esetre sem névértékben felül.

Távirati-, vagy kévsé érkezett ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.
Kolozsvár, 1900. szeptember hó 20-án.
Az üzletvezetőség

68602. számhoz. XVIII. 1900.

Hirdetés.

A honvéd menház részére 1901. évi ja-
nuár hó 1-től december hó végéig szükséges ét-
kezési és anyagjárandósági cikkek szállí-
tására pályázat hirdetetik.

A szállításra vonatkozó részletes feltételek a
honvéd menház parancsnokságnál betekinthe-
tők; az 1 koronás bélyeggel ellátott magyar nyelven
szerkesztett írásbeli ajánlatok a szállítási szándé-
kolt cikkek után esedékes 5%-al felérő bánatpénz
csatolása mellett

1900. évi október 11-én
d. e. 9 óráig

a honvéd menház parancsnoksághoz (IX. Sorok-
sári-ut) benyújthatók.

Budapecsten, 1900. évi szeptember hó.

AZ ASZTALOS
KÖNYVTÁRA

Az iparos embernek, bármily legyen is a foglalkozása,
a korral kell haladnia. A mai kor attól, a ki valamire
vinni akarja az életben, megköveteli, hogy nemcsak
mindennapi munkáját végezze el ügy-ügy, hanem
tanuljon is és szerezze meg legjobban azokat a köny-
veket, melyekből a saját foglalkozásában elert halá-
dással megismerkedhetik. - Az asztalosoknak és
ácsoknak a következő könyvek és minták megzer-
keszt ajánljuk:

- GAUL KÁROLY. A faipar köréből ... 80 fill.
MOSDÓSY IMRE. Művészet az iparban ... 60 ,,
DR. PECHÁNY ADOLF. Iparos-Kató ... 60 ,,
CSIZIK GYULA. Az ipar története ... 60 ,,
DR. HANKÓ VILMOS. Az iparos kéncsekönyve ... 60 ,,
BALLÓ ÉDE. Szilveszter rajzinták gyűjteménye ... 3 kor.
VELOSY LIPÓT. Módosított szabványok rajzinták az ipariszolgák általános
rajzintafolyamát számára 45 tábla ... 2 kor. 40 fill.
DR. VÁLI BELA. Iparunk újra ébredése ... 60 ,,
VIGH ALBERT. Népszerszű építészen. Képekkel ... 60 ,,

Valamennyi szabványon és igen világosan van megírva és sok képpel gazdagítva.
Hasznosak és nélkülözhetetlenek minden törekvő iparosra néve. Ajánlatos továbbá a
következő könyvek megismerése:
Tüzrendészeti szabványok kézikönyve. A legújabb törvények és rendeletek alapján 1 kor.
Ipari és gyári alkalmazottak baleset elleni védelméről és az ipartörvény-
lőkről szóló törvény ... 80 fill.
Ipartörvény. Magyarazó jegyzetekkel ... 80 ,,
A vasárnapi munkaszünetéről és a beteg munkások segítéséről szóló törvény 40 ,,

Kiadója: LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fiai) oszsz. és ktr. udvári könyv-
kereskedésnek kiadóhivatala
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 21. SZÁM.

ANTISEPTICUS
Hölgy-óvszer

Rég elismert és hatásban biztos, feleslegesség tesz mindennemű gyöngödtelen gumi és spongya cikkeket, 1 doboz
(12 db) pontos használati utasítással 3 korona. - 3 kor. 50 fill. előleges beküldése mellett bérmentve.
Gyors és dískért szűkületés. Kapható a feltalálónál: László József gyógyszerész, Maros-Ujvár Erdély. Budapecsten:
Török József gyógyszerész, Király-utca 12. és Kerepel V. gyógyszerész, Lipót-körút 28.

